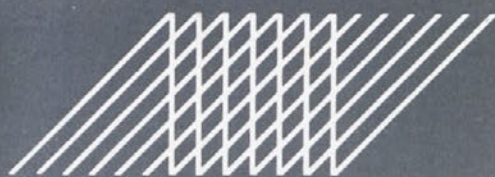

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

Št. 1 - leto XII - JANUAR 1984

Vpisan je bil v „zlate bukve“

V Vrbi na Gorenjskem, lepi vasi blizu Bleda, še danes stoji Ribičeva domačija. Pred več kot 100 leti sta v njej živela oče Šimen in mati Mina — pisala sta se Prešeren.

Pridno sta obdelovala polja. Da pa številni družini ne bi zmanjkalo kruha, je oče Šimen večkrat zapregel živino v voz ter prijateljem in znancem prevažal razno blago.

Mini in Šimnu se je leta 1800 rodil sin France. Ko ga je mati polagala v zibelko in pozneje, ko je že capljaj za njo, si je pogosto želela, da bi France postal učen mož, da bi imel boljši kruh, kot sta ga imela z očetom. Zato je moral France že z osmimi leti od doma, in tako so srečno otroštvo pri starših kmalu zamenjale knjige in lepi uspehi v šoli. Z desetimi leti je bil najboljši učenec takrat sloveče šole v Ribnici na Dolenjskem. Ob slovesnosti ob koncu šolskega leta so ga obdarovali s knjigami in učitelji so ga vpisali v „zlati knjigo“. Kdo v Ribnici bi takrat slutil, da bo France Prešeren, učenec iz Vrbe, danes — po tolikih letih — še vedno največji slovenski pesnik. Njegovo šolanje se je nadaljevalo na Dunaju. Zanimivo je to, da se je tja odpravil kar peš. Vpisal se je na pravniško šolo. Skoraj vse pravniške izpite je opravil z odliko.

Prešeren je bil svobodomislec — zvest slovenskemu narodu, in prav to mu je v tedanjem času zaprlo marsikatera vrata. Tako je samostojno službo dobil šele dobri dve leti pred smrtjo. Imel je veliko prijateljev pa tudi nasprotnikov. Družil se je z Andrejem Smoletom, Matijem Čopom in Emilom Korytkom. Prijatelje pa mu je drugega za drugim pobrala smrt. Začel se je predajati črnogledim mislim, oglasila se je tudi rodbinska bolezen — vodenica.

Toda kljub vsemu temu je France Prešeren ustvarjal — pesnil GAZELE, SONETNI VENEC, POEZIJE... V svoji najboljši pesnitvi, romantičnem epu Krst pri Savici, je izpovedal spoznanje o nedosegljivosti zemeljske sreče in z navdihnjeno romantično razdvojenostjo ter očarljivo otožnostjo prepojen up v onostransko — vse to spesneno v zgodovinskem okviru narodove in osebne tragike.

Slovenska
ob moji letu 1844

Spet tute jo cobile,
Prijetli! vinje nam gladko,
Ki nam okvirnja shile
Sezi razjafi in oko,
Ki stopi
K podariti se kabi,
Kofelo upanje budi

V slovensko književnost je vpeljal številne pesniške oblike iz dotedanega svetovnega slovstva: balado, romanco, glosa, gazelo, elegijo itd. V svoji poeziji je spajal pesniške oblike klasične, renesančne in romantične poezije tere slovenske ljudske tvornosti. Z njim je slovenska književnost enakovredno stopila v svetovno.

Prešernovo osebno in pesniško življenje je borba prvega slovenskega genija z družbenim in političnim suženjstvom ter s kulturno zaostalostjo, ki so okleпали naše ljudstvo. Svoboden duh in milina njegovih pesmi sta izraz našega narodnega jedra in sta navduševala od Prešernovih dni do danes vse tiste, ki so se po Prešernovemu zgledu borili z duhom ali z orožjem.

Prešernove pesmi so prevedene v mnoge evropske jezike. Med vojno so se po njem imenovali partizanski odredi in brigade, danes pa nosijo njegovo ime mnoge kulturne ustanove, domovi, šole, trgi, ulice itd.

Slovenci praznujemo 8. februarja svoj kulturni praznik. Na dan obletnice smrti (8. 2. 1849) Franceta Prešerna obujamo spomine na njegovo delo in njegov boj s kulturno zaostalostjo. Zato smo proglasili v mesecu februarju tudi teden slovenske kulture. Prepričan sem, da se bomo tudi v naši delovni organizaciji dostojno oddolžili spominu na velikega poeta.

DeKa

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

15. seja delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb je bila 20. decembra 1983

Delavski svet je najprej pregledal izvrševanje sklepov zadnje seje. Delavskemu svetu je bila posredovana obrazložitev nadurnega dela (tako zadolžitev je delavski svet namreč sprejel na zadnji seji), še vedno pa je ostalo odprto vprašanje glede plačevanja oziroma neplačevanja nadur.

Pod drugo točko dnevnega reda je delavski svet razpravljajal o predlogu razporeditve novo ustanovljenih del in nalog sektorja za informacijske sisteme in organizacije, nabavnega sektorja, prodajnega in tehnično-razvojnega sekto-

rja v težavnostne stopnje za odmero dopusta po kriterijih za pogoje dela in ga tudi sprejel.

Razpravljajal je tudi o pobudi delavskega sveta tozda Konfekcija I, naj velja za delavce, ki delajo na razmnoževanju krojev, enak delovni čas kot za tozda Konfekcija I. Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb pa je menil, da ni razloga za spreminjanje delovnega časa v navedenem oddelku.

Pod zadnjo točko dnevnega reda pa je delavski svet obrav-

naval pritožbo delavca na sklep komisije za delovna razmerja ter jo zavrnil kot prepozno vloženo, sprejel sklep o pristopu k pogodbi s Smučar-

ske zvezo Jugoslavije, sklepal o odpisu nekaterih osnovnih sredstev ter imenoval komisije za inventurne popise ob koncu leta.

15. SEJA DELAVSKEGA SVETA TEMELJNE ORGANIZACIJE KONFEKCIJA I JE BILA 27. DECEMBRA 1983

Delavski svet je najprej pregledal izvrševanje sklepov prejšnjih sej in ugotovil, da še ni realiziran sklep delavskega sveta z dne 7. 3. 1983, po katerem naj bi komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge obravnavala koristen predlog vodje proizvodnje konfekcije še iz leta 1979. Zato je delavski svet

opozoril komisijo, naj pospeši delo.

Nadalje je delavski svet sprejel sklep o pripisu 13.939,75 DM pri Narodni banki Slovenije. Zastavil pa je vprašanje, kdo je odgovoren, da so bili šele po šestih mesecih po opravljenih uslugah kupcu Heidemann dani zahtevki za pripis DM.

Ob vstopu v novo poslovno

leto je delavski svet razpravljaj tudi o potrebnih planih, in sicer: temeljna organizacija planira za letošnje leto 16.343.566 minut oz. 347.764 kosov izdelkov (v pretežni meri za izvoz).

Plan delovnih dni predvideva delovne vse prve sobote, ostale pa naj bi bile proste, razen 2 dodatnih sobot, ki se preneseta za proste dneve za praznike, dve soboti sta delovni, ker je zaradi prestopnega leta premalo ur, ena sobota pa je solidarnostna. Skupaj je planiranih 244 delovnih dni. Delegati so se odločili, da bo temeljna organizacija v letu 1984 imela letni dopust od 9. 7. do 28. 7. 1984.

Za letošnje leto je planiranih 260 delavcev.

Novoteks na trgu danes in jutri

I. TRG DANES

Veliko je napisane strokovne literature o ekonomiki, marketingu, vendar še najbolj drži, da je edina umetnost ta, da si na trgu uspešen, ko kupec išče blago, ob pravilnem ravnotežju med povpraševanjem in ponudbo.

Tudi danes dobi državljani občutek, da je prvo povpraševanje in nato ponudba. Za to napačno predstavo je krivo deficitarno blago, katerega je treba iskati zaradi nenormalnega ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem oziroma med potrošnjo in proizvodnjo.

Če pa pogledamo celovito, je danes na prvem mestu **ponudba**, za njo pa **povpraševanje**. Stvar je šla pri nekaterih blagih tako daleč, da se je med pojmom ponudba in povpraševanje vrinilo nekaj „vrinjkov“, ki so specifični z ozirom na:

- stanje na trgu (trgovini) trenutno,
- stanje v določenem obdobju,
- stanje v pokrajini,
- stanje v prostoru v širšem smislu (domači in tuji trg).

„Vrinski“ niso nič drugega kot posledica borbe za vsakdanji kruh, preživetje, stabilnost in perspektivo.

V vsakem posameznem stanju imajo svojo obliko, način, sredstvo, in potem določen efekt, rezultat in posledice.

Gotovo je ta faza ali obdobje, ki je v življenju režiserjev, akterjev in podobno, polno taktike, poslovnosti, podlosti, prestopkov in gospodarske špekulacije. V tej fazi se tako kot v zasebnem življenju rodi genialne zamisli, nove for-

Pod zadnjo točko dnevnega reda pa je DS razpravljaj o prošnjah dveh trgovskih zastopnikov za odpis večjega števila konfekcijskih izdelkov. Po daljši razpravi je DS sklenil, da bo o prošnjah odločal na naslednji seji, do takrat pa mora prodajni sektor pripraviti predlog rešitve navedenih prošelj ter pripraviti predlog višine reprezentance za posameznega potnika (glede na pogoje za prodajo).

Delavski svet je pod zadnjo točko razpravljaj še o nekaterih vprašanih, posebno pozornost pa je posvetil zalogam ter še opozoril, da v Novoteksu ni primernega prostora za skladiščenje materiala, ki pride iz uvoza.

ANICA

mule, zasnove za izhod iz položaja za obstanek, preživetje in boljši jutri.

VZROKI

Vzroki, da je ponudba pred povpraševanjem, so lahko novi proizvodi na neraziskanem in neanimiranem trgu, hiperprodukcija ali nasičenost, padec standarda, padec kupne volje, nekvalitetni, demodirani, predragi nesezonski proizvodi itd.

V takem stanju, ki v glavnem vlada na današnjem trgu, so nastali odlični pogoji za korupcijo, nelojalnost, zavajanje ipd.

II. KJE SE JE DANES ZNAŠEL V TEJ SITUACIJI NOVOTEKS IN KAJ GA ČAKA JUTRI?

Ko govorimo o enotnem trgu (domači ali tuji) in branži v Novoteksu, to sta proizvodnja in predelava tekstilnih materialov, ni potrebno govoriti o metražnem blagu in konfekcijskih proizvodih posebej.

Očitno je metražni program Novoteksa **trenutno** nemoden za tiste, ki **trenutno** imajo kupno moč oziroma voljo (vrinjena misel enega izmed potnikov v konfekciji: mladi lahko dajo za hlače 3000 do 4000 din, ker ne vedo, kako težko jih je zaslužiti), in je položaj pač tak, da volna prihaja s konvertibilnega trga, bombaž pa s klirinškega, proizvodna sredstva (stroji) pa niso tako uravnana, da bi imela posluš za take zadeve. Vendar stroj sam ni tu glavni moment, prisoten je še človek.

Pri konfekcijski proizvodnji lahko ugotovimo, da so tam

stroji, ki slučajno imajo posluš, oziroma da igla gre skozi volno in bombaž, da pa je tudi v bombažu vse več „olesenih“, trdih delcev, ki lahko „zlomijo igle“.

Skupna perspektiva tkanin in konfekcijskih izdelkov ob že omenjenem stanju na trgu je edino v boljši organiziranosti, solidnosti, prilagodljivosti itd.

V ciklusu, ki je enak za obe proizvodnji, bi to pomenilo:

1. poiskati prave programe,
2. vključiti v programe prave materiale, barve, konstrukcije, dessigne,
3. vse to čim prej proizvesti,
4. čim preje prodati,
5. iztržiti in dobiti čim prej denar.

Vsaka faza je zelo zahtevna in laik bi mislil, da je npr. prodano blago že končni efekt, vendar bi se tedaj oglašili finančni strokovnjaki, ki bi tezo obrnili na glavo.

Današnji čas na trgu zahteva zaradi že prej omenjenih „vrinkov“ budnost in stalno „bojno pripravljenost“ v vseh fazah.

Vendar pa je vseeno ena faza tista, od katere je odvisna vsaka nadaljnja faza, v perspektivnem smislu popolnoma, v

trenutnem pogledu ali efektu pa manj.

Nedvomno je to izbira programa, materialov, konstrukcij, izgleda itd.

Ob današnjem padcu standarda in s tem kupne moči, istočasno pa ob ogromni ponudbi tekstilnih proizvajalcev, se današnji kupec zelo težko odloči, ali bo kupil in kaj bo kupil. Če bi naštevali vse stvari, katere so odločilne za nakup (in da ta nakup prinese zadovoljiv finančni iztržek), bi to zahtevalo študijo ipd. Na kratko: od dessinaterja (kreatorja) danes zahtevamo, da se spozna na osnovno (modo), funkcionalnost ter na prodajnost, cene materialov in njih normative, vrste dobaviteljev, prometni davek ipd. Če te osebe to ne poznajo, je proces predolg in neuspešen.

Naj zaključim z ugotovitvijo: — če dessinater (kreator) ni deloma komercialist, oziroma če ni komercialno voden, je možnost uspeha v današnjih tržnih razmerah zelo majhna. Na tem področju oziroma v povezavi teh funkcij pa nas v Novoteksu čaka še ogromno dela.

PETER IVANČIČ

Modernizacija opreme v letu 1983

Naložbena politika je vsekakor eden temeljnih dejavnikov razvoja v vsaki delovni organizaciji.

Zaradi težav, s katerimi se srečuje tekstilna industrija, torej tudi Novoteks kot velik uvoznik reprodukcijskega materiala, se pomanjkanje deviznih sredstev odraža tudi pri investiranju v opremo, ki je, na žalost, v večini s konvertibilnega trga.

Tako je bil zadnja leta na tem področju občuten zastoj, kar se odraža predvsem v proizvodnem potencialu, v produktivnosti in kakovosti izdelkov. Določen premik je bil zabeležen v preteklem letu, saj smo večji del planirane opreme le nabavili.

Zaradi prisotne devizne situacije pa tudi zaostrenih predpisov o uvozu opreme je dobavljena z zahodnega trga le najnujnejša oprema za Konfekcijo v Trebinju, ki je zaradi povečane proizvodnje začasno uvozila šivalne stroje. Ostali stroji so ali domače izdelave ali uvoženi z Vzhoda.

Zaradi pomanjkanja preje, ki jo zahteva naš program, smo že v srednjeročnem programu načrtovali povečanje klasičnih predilnih kapacitet. Z nakupom še treh predil-

nikov tovarne Krušik smo pridobili dodatnih 200 ton klasične preje, ki bo nadomestila v našem programu za trg nezanimivo repco prejo.

Za dinarska sredstva smo nabavili 20 kosov ruskih statev STB — 220, ki bodo nadomestile 48 iztrošenih klasičnih statev. Uvožene res niso na nivoju tkalskih strojev, ki jih je razvil zahodni svet, vendar je možno s kasnejšimi rekonstrukcijami (zamenjava listovke, pogon blagovnega valja) in z drugimi izboljšavami doseči večjo produktivnost. S prevladujočim strojem Autosukom 2007, ki bo te dni prispel v tkalnico, je vsota skupno investiranih sredstev v opremo blizu 90 milijonov din.

V tem srednjeročnem programu smo si zastavili (kar so tudi naše sedanje težnje) povečanje izvoza.

Če pa hočemo še naprej obdržati zunanji trg, bomo morali iti v korak z razvojem tehnologije. Zato bo do naše naloge modernizacija tehnologije, odpravljanje ozkih grl, zamenjava iztrošene opreme. To nam bo zagotavljalo večjo produktivnost, boljše kakovost in s tem večjo konkurenčnost na trgu, s tem pa tudi trdnjšo prihodnost.

Razvoj in pregled dela računalništva v Novoteksu

I. Uvod

V današnjem času ni revije ali časopisa, ki ne bi pisal o pomenu računalništva. Tako imamo možnost seznaniti se s stanjem računalništva na posameznih področjih, o njegovem hitrem razvoju, uspehih pa tudi omejitvah, ki pogojujejo razvoj računalništva. Tudi tekstilna industrija ni izvezeta, saj razvoj računalništva v tej panogi progresivno narašča na vseh področjih. Z velikim zanimanjem tekstilna industrija spremlja razvoj tehnološke opreme, saj se na tem prostoru srečujemo z uvedbo novih tehnologij, visokoproduktivnimi stroji, skratka, soočamo se s tretjo industrijsko revolucijo na področju tekstilnih strojev. Vizija nadaljnjega razvoja, ki je že danes stvarnost, gre v smer robotike, to je v popolno avtomatizacijo.

Možnosti jugoslovskega razvoja so omejene, saj za takšen razvoj potrebujemo kapital in kadre. Tekstilna industrija bo morala iti v tej smeri razvoja, če hoče izvažati, oziroma če se hoče vključevati v mednarodno delitev dela. To pa pomeni: imeti drugačno strategijo razvoja do tistih elementov poslovanja, ki omogočajo realizacijo nove tehnologije.

II. Razvoj računalništva v Novoteksu

Razvoj računalništva v Novoteksu je usmerjen v poslovno informatiko, manj pa v procesno-tehnološko področje. Res je, da se tudi v tej smeri nekaj razmišlja, kar je bolj želja posameznikov, kot pa realna stvarnost sedanosti. Področij, kjer bi se že v sedanosti lahko elektronika vključevala v proizvodni proces, je veliko tako v tkaninskem kot tudi konfekcijskem področju. Ta razvoj ne bo kompleksen, ampak po posameznih fazah, kjer so ozka grla, ali pa na tistih fazah, ki omogočajo večjo kvaliteto dela in ki imajo tudi v kvaliteti vpliv na bodoče faze.

Poslovna informatika, katera vključuje proizvodno, komercialno in finančno informatiko za vse ravni odločanja in vodenja, je tista, ki se vključuje intenzivno ravno sedaj. Večina delavcev ni informirana, kaj se na tem pod-

ročju razvija in je že razvito, zato bom poskušal v tem sestavku to prikazati.

a) Konceptna zasnova informacijskega sistema

Velikokrat sem slišal pripombe, da na tem področju nimamo kaj razmišljati, da obstoječi sistem zadovoljuje potrebe Novoteksa itd. Mogoče za sedanost, za prihodnost pa gotovo ne. In ravno temu smo posvetili največ pozornosti. Pravilno zastavljen koncept razvoja informacijskega sistema mora zadostovati sedanosti in prihodnosti, to je takim metodam dela, ki omogočajo kvalitetnejše, ažurnejše delo na vseh področjih. To pa je osnova za višjo raven izvajanja, odločanja in vodenja poslovnega sistema. Ali z drugimi besedami: da se na vseh sektorjih delovanja omogoča večja kreativnost dela, točnejše izvajanje v proizvodnji v smislu doseganja večjega učinka temeljne organizacije, oziroma delovne organizacije. Da smo pravilno postopali, nam potrjuje praksa, saj pri nadaljnjem razvoju nismo podirali že zastavljene baze podatkov niti spreminjali programov. To pa pomeni veliko vložene delo v začetku, rezultat, ki je viden za uporabnika, pa je majhen. Ravno to je tisto, kar so mnogi kritizirali javno in za vogalom kot nepravilno, češ da ni rezultata, in pri tem bolj škodili tistim, ki so to delali, kot pa jim pomagali pri njihovem delu.

b) Prikaz razvitih programov

Do konca leta 1983 smo razvili že precej programov, ki jih sedaj postopoma vključujemo v prakso. Pri tem moram omeniti, da pri zagonu imamo težave zaradi opreme, ki je nimamo dovolj, zato je ta postopek še toliko težavnejši. Vendar z dobro voljo ter potrpežljivostjo vseh udeležencev bomo rešili tudi ta problem.

Področja, ki smo jih obdelali, naštevam po logičnem zaporedju dela, ne po razvoju, in so naslednja.

1. Vnos in obračun naročil

To področje obsega informativno prodajo na osnovi zaključnic, ki so jih potniki zaključili na terenu. Na osnovi teh zaključnic se formira dokument naročila, poleg vrste artiklov in količine se vnesejo še podatki o zahtevnosti kosov, načinu pakiranja itd. Rezultat tega je operativni plan, ki obsega:

- materialno bilanco za vse vrste posukanih prej po količini in terminski enoti, prej, surovin, barvil in kemikalij,

- izračun potrebnih kapacitet v votkih in kilogramih,

- vsa naročila in plan so opredeljeni z vrednostjo po neto cenah, in ker so podatki za rtikle tudi v variabilnih cenah, je možno izpisati vrsto evidenc in izračunov v najrazličnejših kombinacijah.

Pri tem moram omeniti, da je možno iskati najrazličnejše

varianste obračuna tako dolgo, dokler ne najdemo optimalni plan proizvodnje, in to v kratkem času, brez napora.

2. Skladiščno poslovanje

Skladiščno poslovanje obsega prejem in izdaja blaga, vodenje zaloga po najrazličnejših osnovah, na primer po času, količini, lokaciji, vrednosti itd. Velja za skladišča surovin, repro materiala, polproizvodov in končnih proizvodov.

3. Materialno poslovanje

Obsega knjiženje zaloga, knjiženje poročila med nabavnimi in planskimi cenami, inventurne razlike itd. Materialno poslovanje se prepleta s skladišnim poslovanjem, ki pa vseeno predstavlja svoje področje poslovanja zaradi specifičnih vpisov.

4. Proizvodno področje

Obsega količinski pretok materiala po dokumentih, prek vseh tehnoloških področij, to je od predilnice do apreture, oziroma od skladišča surovin do skladišča končnih proizvodov. Pri tem moram omeniti, da imamo normalno pot pretoka spremljave in nenormalno pot, ko se vrača material bodisi v skladišča ali nazaj v proizvodnjo iz najrazličnejših vzrokov.

5. Fakturiranje s prodajno informatiko

Vključuje razen fakturiranja še razne evidences prodaje po kupcih, prodajnih področjih, republikah itd. Prav tako po kvaliteti, popustih, strukturi prodaje itd. Skratka, vse možne oblike prodaje se dokumentirajo in so osnova za najrazličnejše analize, prav tako se tudi vrednosti fakture knjižijo v saldakontih.

6. Spremljava proizvodnje

To je obdelava, ki omogoča fizični pregled pretoka kosov po osnovah, in sicer:

- a) prek faze snovanja,
- b) faze tkanja,
- c) faze prvega šivanja,
- d) faze sušenja,
- e) faze drugegega šivanja,
- f) faze adjustiranja.

Namen te obdelave je pregled proizvodnje pri različnih fazah obdelave v smislu hitrega ukrepanja za pravilno kompletiranje strukture proizvodov do kupcev ter tudi za ostale namene vodenja proizvodnje.

7. Saldakonti z glavno knjigo

Ta področja bodo povezana prek fakture in kupca v celotno integrirane obdelave, kot to zahtevajo predpisi tega področja.

8. Osebnih dohodki in osnovna sredstva

To sta dve obdelavi, ki samostojno tečeta in obdelujeta specifičnosti osebnih dohodkov in osnovnih sredstev. Pri teh obdelavah je značilno, da obsegajo veliko podatkov in prav tako najrazličnejših izpisov za potrebe Novoteksa in raznih institucij (banke, SDK, statistika itd.).

III. Zaključek

Prikazani pregled obdelav obsega veliko področje današnjega poslovanja, vendar danes obdelujemo na računalniku le del tega. Zato smo si zadali cilj, da vsa našeta pod-

ročja v prvem polletju morajo teči, če le dobimo opremo, katero smo v preteklosti naročili. Od vseh zaposlenih v Novoteksu je odvisno, kako bomo ta cilj dosegli. Upam, da ni razloga, da to ne bi realizirali, v ta namen smo tudi kupili računalnik.

Na koncu moram omeniti, da smo določene programe tudi kupili, in sicer: OD, osnovna sredstva, saldakonte in glavno knjigo, saj predstavljajo le del stroškov, kot bi jih imeli, če bi jih sami razvijali.

Marsikdo se sprašuje, čemu računalnik? Odgovor je preprost. Najvažnejši del je enotnost podatkov oziroma informacij, ki vpliva na pravilno izvajanje nalog, vodenje in upravljanje. Nadalje hitrost obdelave pri veliki količini podatkov in, ne nazadnje, tudi vpliv na organizacijo, način dela in ažurnost, ki ga zahteva sistem. Prednosti takega načina dela niso vidne takoj, ampak po določenem času, ko bodo vsi programi obrabvali.

Smatram, da je potrebno informirati delavce o delu posameznih sektorjev ali temeljnih organizacij, ker le na ta način dobimo vpogled o njihovem delu, oziroma težavah, ki na teh področjih nastajajo.

DARKO UREK

vega nadvse odgovornega dela. Močno smo se trudili pri razširjanju mreže dopisnikov v temeljnih organizacijah. Tu smo dosegli le polovičen uspeh. Uspeh bi bil neprimerno večji, če bi se vsi zavedali, da bi z dobro pripravljeno informacijo, pravočasno posredovano delovnim ljudem, skrajšali sestankovanja na vseh ravneh in da bi ljudje lažje in hitreje prišli do odločitev. Na žalost pa nekateri delavci še vedno mislijo, da v glasilo pišejo le tisti, ki nimajo pametnejšega dela, oni pa da za to nimajo časa, ker imajo dovolj drugega, pomembnejšega dela. V svoji kratkovidnosti pa ne vidijo, da bi si tudi sami olajšali delo, če bi se več posluževali že vpeljanih dnevnih informacij, NOVIC, in našega glasila, ter tako pravočasno, razumljivo in objektivno obveščali o pojavih in dogodkih, posebno še tistih, ki so ozko vezani na proces proizvodnje, kvalitete, samoupravnega odločanja in vlogo delegatov v delovni organizaciji, krajevni in širši družbeni skupnosti.

Člani izdajateljskega sveta si močno želimo, da bi vsi delavci došli družbeno funkcijo medsebojnega informiranja in da bi se odnos do tako posredovane informacije spremenil v korist boljšega in lažjega dela.

V letu 1983 je izšlo 12 števil našega glasila, kolikor smo jih v začetku leta tudi načrtovali. Upeljali smo tudi novost, da smo v našem glasilu kot prilogo objavili:

v številki 7 pravilnik o izobraževanju (na 12 straneh),

v številki 8 pravilnik o delovnih razmerjih (na 12 straneh),

v številki 9 pravilnik o varstvu pri delu za tozd Tkanina in

tozd Predilnica (na 16 straneh), v številki 10 pravilnik o obveznostih in odgovornostih delavcev (na 16 straneh),

v številki 11 pravilnik o varstvu pri delu za tozd Konfekcija I in II (na 12 straneh).

S to prakso bomo tudi nadaljevali, tako, da bo sleherni delavec Novoteksa imel vse pravilnike in druge akte odtisnjene na enakem formatu, na kvalitetnem papirju, akti bodo tako trajni dokument, z njimi si bo delavec lahko pomagal pri vsakodnevnem opravljanju svojih nalog.

V začetku leta smo planirali zmanjšanje števila strani v posamezni številki glasila na 20 in ne na 24 kot leto prej. To število smo v letu 1983 prekorajčili, saj je s prilogo izšlo na 336 straneh, če odmislimo 68 strani priloge, je to 268 strani, kar je še vedno 28 strani več, kot smo načrtovali.

V lanskem letu smo si zadali nalogo, da bi v vsakem tozdu formirali in uvrstili aktivne informatorjev. Na žalost v tem niso uspeli v taki meri, kot smo si to želeli. Računali smo na večjo pomoč DPO, predvsem sindikata in samoupravnih organov. Da bi to našo željo, ki pa izhaja iz potrebe, uresničili, načrtujemo družbeni organ, ki bo sestavljen iz delegatov iz vrst samoupravljalcev, DPO in proizvajalcev, za nalogo bo imel skrbeti za pretok informacij, ki bodo krepile samoupravljanje, delegatski sistem ter sprotno obveščanje zaposlenih o vseh pomembnih dogodkih v temeljnih organizacijah ter DO.

Če analiziramo prispevke, katere smo objavljali v letu 1983, dobimo takšno sliko:

1. strokovni prispevki	80 prispevkov ali 21,5%
2. liki naših delavcev pomembne osebnosti	41 prispevkov ali 11,0%
3. izobraževanje — šola — vrtec	39 prispevkov ali 10,5%
4. samoupravljanje — delo delegatov	30 prispevkov ali 8,0%
5. jubileji — obletnice	30 prispevkov ali 8,0%
6. DPO in društva	30 prispevkov ali 8,0%
7. razna obvestila — mašila	28 prispevkov ali 7,5%
8. SLO, DSZ, IGD, RK	27 prispevkov ali 7,2%
9. rekreacija — izleti — ekskurzije	24 prispevkov ali 6,4%
10. gospodarjenje	13 prispevkov ali 3,6%
11. razvedrilo	12 prispevkov ali 3,2%
12. kultura	7 prispevkov ali 1,9%
13. literarni prispevki	6 prispevkov ali 1,6%
14. novinarski servis	6 prispevkov ali 1,6%

Iz gornje tabele je razvidno, da smo objavljali največ strokovnih prispevkov, kar je prav. Več prostora pa bi mora-

li nameniti samoupravljanju in delu delegatov v interesnih skupnostih. Odločno premalo
(Nadaljevanje na 6. str.)

Poročilo izdajateljskega sveta glasila DO Novoteks za leto 83

Izdajateljski svet, kateremu ste zaupali delo okoli izdajanja našega tovarniškega glasila, je svoje delo v lanskem letu s pomočjo vseh vas kolikor toliko uspešno opravil. Vsekakor delo ni bilo lahko, predvsem zato ne, ker nismo v popolnosti uspeli s formiranjem aktivov informatorjev po temeljnih organizacijah, pa tudi zato ne, ker nekateri, kljub svoji funkciji niso dojeli, da je medsebojno informiranje delavcev pravica in dolžnost slehernega zaposlenega, predvsem pa tistih, ki razpolagajo z informacijami o različnih področjih dela in življenja v tozdi in DO.

Uredniški odbor je bil marljiv, pogosto je moral mašiti praznine, ker obljubljenih prispevkov ni bilo, in se sprotno dogovarjati za najprimernejše prispevke, ki bi spodbujali delo, samoupravljanje in uveljavitev našega delegatskega sistema. Prav zaradi tega se je sestajal pogosto, najmanj pa

enkrat mesečno, na delovnih sestankih, na katerih je kritično ocenjeval sestavke v prejšnji številki, videz in obliko glasila ter načrtoval naslednjo številko glasila. To kritično ocenjevanje glasila in posameznih sestavkov je prispevalo k odpravljanju vsebinskih, oblikovnih in drugih napak, pri pripravi nove številke glasila pa močno prispevalo k načrtovanju lepšega, vsebinsko bogatejšega glasila. Močno smo se trudili, da bi dosegli namen, ki smo si ga zadali, to pa je čim več člankov o delu in življenju naših delavcev v temeljnih organizacijah, o proizvodnih problemih in dosežkih pa tudi o samoupravljanju, delegatskem sistemu, družbenopolitičnih organizacijah, društvi itd. Na žalost na tem področju nismo uspeli v taki meri, kot smo si to želeli, zato moramo pri tej usmeritvi vztrajati, da bo naše glasilo resnično v pomoč delavcem in delegatom pri opravljanju njihovega dela.

(Nadaljevanje s 5. str.)

pa smo pisali o gospodarjenju v naši delovni organizaciji, saj se je gospodarjenje zvrstilo šele na 10. mesto.

Prav tako je zanimiva večja tabela, iz katere je razvidno, koliko prispevkov je posamezni tozid objavjal v posamezni številki in kolikšni so bili stroški. Črne pike v tabeli so znak neaktivnosti DPO in vodstva v posameznih temeljnih organizacijah. Ta neaktivnost pa potrjuje misel, ki smo jo napisali v uvodu, da posamezniki niso dojeli pomembnosti medsebojnega informiranja in sprotnega obveščanja delavcev, celo onemogočajo delo informatorjev. Na osnovi te analize bi DPO, predvsem pa sindikat, v tozidih morale začeti akcijo, da bi te črne pike v bodoče ne bilo več.

V letu 1984 načrtujemo, da bo glasilo Novoteksa spet izhajalo enkrat mesečno. Število strani bo treba zmanjšati in vsebinsko obogatiti glasilo. Prav tako se bo potrebno v večji meri kot doslej posluževati dnevnikih NOVIC.

Za naš časopis, ki izhaja v nakladi 2000 izvodov, smo v letu 1983 porabili 1.513.561 dinarjev. Z ozirom na pre-

MESEC	Š T E V I L O						P R I S P E V K I						S T R O Š K I	
	STRANI	FOTOGRAF	RISB	PRISP	DOPISNL	DSSS	TO PRED.	TO TKAN.	TO KONF.	TO KONF.	TO KONF.	TO TRGOV.	ENE STEV.	CELOTNE NAKLADE
JANUAR	24	20	11	30	25	17	●	3	●	●	●	10	4566	91.331
FEBRUAR	16	13	2	21	14	15	1	4	●	●	●	1	35.38	70.754
MAREC	24	24	1	28	21	18	3	5	1	1	●	●	42.10	84.211
APRIL	24	24	3	23	18	14	4	2	1	1	●	1	66.72	133.424
MAJ	24	21	6	26	18	17	1	8	●	●	●	●	49.41	98.819
JUNIJ	28	23	6	35	19	18	2	15	●	●	●	●	62.54	125.092
JULIJ	32	20	4	25	11	10	1	3	2	●	●	●	69.36	138.722
AVGUST	32	16	2	14	13	12	1	●	1	●	●	●	70.98	141.954
SEPTEMBER	36	27	10	19	11	16	3	●	●	●	●	●	83.92	167.832
OKTOBER	36	26	6	18	12	16	●	1	●	●	●	1	83.01	166.018
NOVEMBER	36	52	5	25	30	15	4	3	●	●	●	1	87.09	174.182
DECEMBER	24	48	3	22	14	14	1	5	1	●	●	1	60.61	121.222
SKUPAJ	336	314	59	286	206	182	21	49	6	2	●	15	62.35	1.513.561

dvideno podražitev uslug in papirja za 30% v prihodnjem letu planiramo 1.900.000 dinarjev. Ta vsota ni majhna, zato bi se morali potruditi prav vsi, da bi naše glasilo bilo takšno, kakršnega si želimo.

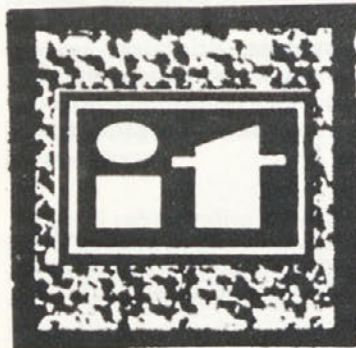
Na koncu mi dovolite, da se v imenu izdajateljskega sveta zahvalim vsem dopisnikom, samoupravnim organom in DPO v temeljnih organizacijah in Novoteksu kot celoti, ki so kakorkoli prispevali za redno izhajanje našega glasila.

Zahvala velja tudi članom izdajateljskega sveta. Z vašo pomočjo je bilo opravljeno veliko koristnega dela. Prepričani smo, da bomo tudi v bodoče tesno sodelovali in da bo naše glasilo iz leta v leto boljše, da se bo v njem zrcalila slika naše aktivnosti, da bo trajni dokument dela in življenja naših temeljnih organizacij.

De — Ka

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

ITMA 83

Poleg že večkrat omenjene uveljavitve elektronike pri vodenju in kontroli procesov, tendence povezovanja posameznih faz v eno strojno enoto ali v enovit tehnološki proces (predenje in previjanje, zadnje faze plemenitjenja s kontrolo in adjustiranjem itd.) in začetka robotizacije v tekstilni industriji, je na vseh strojih poudarjena zmanjšana poraba energije.

V tem prispevku ne želimo prikazati enega od velikih klasičnih strojnih sistemov, tem-

večprimer preprostega kalandra za dodatno obdelavo netkanega, lahko pa tudi tkanega ali pletenega tekstilnega ali netekstilnega ploskega blaga.

Firma STORK, ki je proizvajalec strojev za „transfer-tisk“, ki jim je osnova tehnologije vroči kalander, je to isto idejo uporabila za razvoj stroja, ki temelji na sistemu kalandrov. Na tem stroju je razvila različne tehnologije termične obdelave pod pritiskom, pri čemer je s kombiniranjem kalandrov, spremembo temperature in pritiska dosegla, da se na tem sistemu lahko plemenitijo različni materiali.

Toplotni sistem STORK

- I. Suho laminiranje — spajanje
- II. Termofiksiranje
- III. Transfertisk

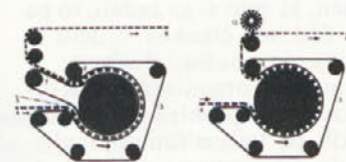
I. Suho laminiranje — spajanje (kaširanje)

Za spajanje dveh enakih ali različnih materialov se v tem primeru uporabi kot vmesna plast termofolija.

Pod določenim pritiskom in temperaturo se folija po določenem času stopi oz. stali, oba materiala pa zlepi. Različni materiali zahtevajo različne termične postopke (temperatura, pritisk, čas).

Prednosti tega postopka so:

- možnost maloserijske proizvodnje,
- postopek je kratek (folija se nanaša pri prehodu skozi stroj),
- sorazmerno nizka investicija,
- sistem je široko uporaben (velike možnosti za iskane materiale),
- nizka uporaba energije.

Sistem STORK kalandrov za suho laminiranje je z ali brez traku, z dvema trakovima za specialne efekte in kot kontimirana preša. Gretje je lahko z oljem, vročim zrakom, infra rdečimi žarki, z odprtim plamenom, električno.

Problem prenosa lepila na trak (file) ali kalander se rešuje s:

- silikonskim trakom,
- V4A s teflonom, obložnim cilindrom — kalandrom,
- z ureditvijo za laminiranje — spajanje, npr. za dekorativne tkanine na neelastičen material, kot je lesena plošča ali plošča iz pene, in drugo.

II. Termofiksiranje netkanega materiala

Če so vlakna izpostavljena toploti in pritisku s termofolijo, se fiksirajo. Končni izgled se spreminja s spremembo temperature in pritiska. Lahko dobimo tudi netkani material (fizezin) s posebnimi površinskimi efekti z uporabo drugega traku ali vtisnega valja.

Termofiksiranje na STORK kalandru je enostaven proces. Zahvaljujoč enakomernemu gretju in nizkemu pritisku zadrži material tekstilno strukturo.

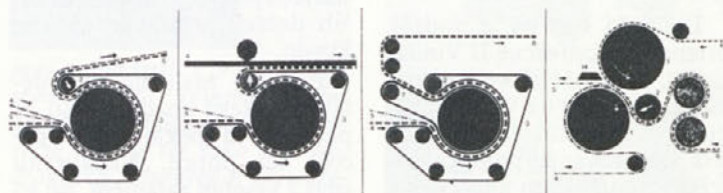
Ovisno od procesa, kako je material pripravljen, se termofiksiranje lahko opravi:

- a) kot poseben postopek, pri

čemer pa mora biti material pripravljen (predfiksiran), b) v kontinuiranem postopku s strojem, kjer je material oblikovan, npr. z mikalnikom.

V istem prehodu s termofiksiranjem je možno površini (flizelina) materiala dati posebno strukturo, če ga še vročega polijemo prek vtisnega va-

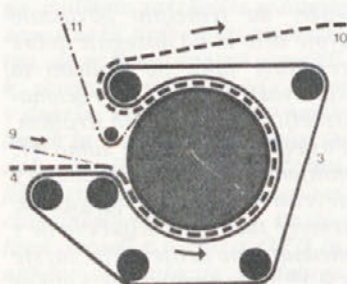

1. cilindar, kalander obložen s teflonom,
2. pritiski valj,
3. silikonski trak,
4. osnovni material,
5. termofolija,
6. produkt, končni proizvod,
7. drugi (tefloniziran) trak,
8. končni produkt, termofiksiran (flizelin),
9. potiskani papir — papir za tisk,
10. potiskano blago, končni proizvod,
11. uporabljen potiskani papir,
12. vtisni valj za reliefni izgled na flizelinu,
13. hlajenje,
14. infra rdeče gretje

III. Transfer tisk

Na omenjenem STORK kalandru je možno normalno tiskanje tekstilnega blaga po postopku „transfer tisk“ s papirja za tiskanje. Ta postopek nam je znan, saj smo tiskali že veliko naših pletenin.

Posebna karakteristika STORK kalandra je, da drži konstantno temperaturo 1°C. Pomembno je, da je postopek:

- enostaven za strežbo in kontrolo,
- proces je čist,
- sorazmerno majhna investicija,

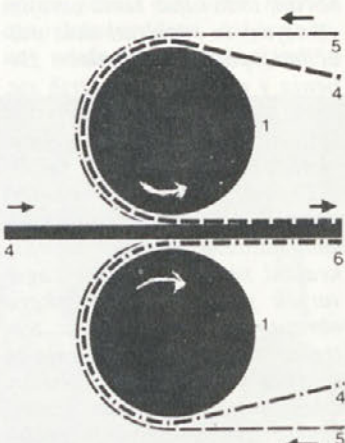
lja. To se doseže s precej nizkim pritiskom.

Odvisno od sestave vlaken nastopi termofiksiranje pri temperaturi 170 — 260 °C. Ta sistem je primeren za materiale (flizeline) teže do 6 gr/m². Pri tej teži lahko termofiksiramo s hitrostjo 100 m in več na minuto.

Z uvedbo drugega traku (dvosistemski trak) se odpirajo nove možnosti za izvedbo velikega števila novih proizvodov.

- zavzema malo prostora,
- delovna širina je lahko do 4 m,
- dopustna hitrost do 40 m/min,
- možnost avtomatske ureditve menjave blaga in papirja,
- rezanje krajev s ščitnikom,
- ureditev odsesavanja strojnega in uničenega papirja,
- kontrolna miza povezana s celotnim sistemom.

IV. Obstajajo materiali, ki ne prenašajo neposrednega vodenja prek vročega kovinskega kalandra. Shema kaže, kako je STORK rešil tudi ta problem.

Opisani sistem uporabe kalandrov ima že danes zelo široko uporabnost. Tekstilnim podjetjem pa daje neslutene možnosti izdelave različnih novih proizvodov, sajse lahko uporablja v najrazličnejše namene, od blaga za oblačila, v avtomobilski in poštveni industriji, pri izdelavi apet, usnja ipd.

MIRJANA BAVČAR

NAŠI ODLIKOVANCI

Visoko priznanje Novoteksu

Decembra smo po vsej domovini praznovali dan JLA. Na slovesnosti predsedstva SRS v Ljubljani so podelili priznanja, plakete in odličja republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, teritorialne obrambe Slovenije in ZRVS Jugoslavije posameznikom, delovnim in drugim organizacijam.

Slavnostni govornik Alojz Briški je v imenu predsedstva Slovenije, skupščine, izvršnega sveta in vodstev družbenopolitičnih organizacij Slovenije čestital Jugoslovanski ljudski armadi, pripadnikom teritorialne obrambe, delovnim ljudem in občanom z željo, da bi še naprej uresničevali naše skupne naloge.

Med odlikovanci je bila tudi naša delovna organizacija. Prejeli smo plaketo za uspešno vključevanje, sodelovanje z JLA in delo na področju teritorialne obrambe.

S ponosom sem na tej slovesnosti prejel iz rok generalpolkovnika Branka Jerkića to visoko vojaško priznanje. Ob predaji male plakete JLA nam je komandant Ljubljanske armadne oblasti čestital za dosežene uspehe ter zaželel uspešno delo tudi v naprej.

Podobna slovesnost je bila naslednji dan v veliki dvorani Doma JLA v Novem mestu.

Na tej slovesnosti so prejeli pismena priznanja za uspešno delo na področju obrambe in vzgoje tudi trije naši delavci, in sicer Ivan Ivkovič, Darko Kasteiic in Danilo Kovačič. Priznanja je podelil predsednik sveta za SLO in DS Uroš Dular.

Ponosni na prejeta priznanja, ki nas obvezujejo za še boljše delo na področju obrambe in vzgoje, čestitamo vsem odlikovancem.

IVO

Ob praznovanju dneva JLA nas je obiskala tričlanska delegacija garnizona Milana Majcna iz Bršljina ter čestitala vsem delavcem Novoteksa za dosežene uspehe na gospodarskem področju, tesnem sodelovanju na raznih področjih z garnizonom v Bršljino ter zaželela uspešno delo na vseh področjih ter srečno, zdravo in uspehov polno novo leto vsem članom kolektiva.

Znano je, da kot prvi sosedje z garnizonom Milana Majcna zelo dobro sodelujemo na vseh področjih. In zato je popolnoma normalno, da si priskočimo na pomoč, kadar je to potreba in če je to le mogoče. Pa tudi medsebojni obiski in izmenjava izkušenj so med dobrimi sosedi že nakako v navadi. Zato smo bili prav veseli, da so nas dan, dva po proslavi v garnizonu, kjer smo jim čestitali za dan JLA, obiskali predstavniki garnizona: Bogičević Radoslav, Aleksić Radovan in Relić Marko. Z njimi smo se pogovarjali o sodelovanju v preteklem letu, trenutnem gospodarskem položaju in o predvidevanjih za naprej.

Na koncu sproščenega razgovora so izrazili željo, da v našem glasilu objavimo čestitko in najboljše želje ob novem letu vsem delavcem, DPO, samoupravnim organom in vodstvu TO in DO v imenu oficirjev, podoficirjev, vojakov in vojnih uslužbencev garnizona Milan Majcna Novo mesto.

IVO

Proslava 10. obletnice Konfekcije II. Vinica

V oktobru leta 1973 je začela z delom Novoteksova Konfekcija II na Vinici. Veliko je bilo vloženega dela in truda v teh preteklih letih, da smo lahko decembra 1983 praznovali 10 let delovanja Novoteksa na Vinici. Še bolj pa je bilo slovesno, saj smo ob tej priložnosti uradno objavili, da začenjamo z gradnjo II. faze. Prav zaradi tega smo praznovanje premaknili iz oktobra oz. novembra v december, ko so bila vsa dela okrog priprave projekta za gradnjo II. faze zaključena.

S slovesnostjo smo začeli že ob 9.30, ko so začeli prihajati gostje, ki so se zbirali v sejni sobi temeljne organizacije. Uradni del pa se je začel v menzi ob 10. uri s pesmijo Delavski pozdrav, ki jo je zapel mešanji pevski zbor KUD Oton Župančič Vinica. V imenu vseh delavcev našega kolektiva je direktor tozda Konfekcija II Vinica, Bogomir Mihelič, pozdravil vse prisotne. Poudaril je, da je 10 let kratek čas, toda naučili smo se delati tako, da so z našimi izdelki zadovoljni domači in tuji kupci. Predsednik skupščine občine Črnomelj, Jure Perko, pa je v svojem govoru orisal pot razvoja Vinice; veliko je Vinica dobila z Novoteksovimi obratom, ker je zaposlil mnogo ljudi iz okoliških vasi in tudi z one strani Kolpe. V izčrpnem govoru je očrtal vsa leta delovanja našega kolektiva, ki so ga pestili težki časi, vendar pa smo v tej veliki vihri zmagali in smo zelo veseli, da se je tudi lansko leto tako uspešno končalo.

Naš kolektiv dobro sodeluje z učenci in učiteljskim kolektivom osnovne šole na Vinici. Ob tej priložnosti so učenci izrekli čestitke za dosežene uspehe in izročili tozdu sliko Vinice iz Valvasorjevih časov. Pripravili so tudi razstavo fotografij, ki so prikazovale otvoritev Konfekcije na Vinici, delo samoupravnih organov našega tozda, delo v proizvodnji, rekreacijo in zabavo. Recitacije učencev in pesmi pevskega zbora so povezovalle podelitev priznanj jubilatantom za 10-letno delo v združenem delu in podelitev priznanj Konfekcije II Vinica.

Priznanja za 10-letno delo v združenem delu so prijeli: Ani-

ca Balkovec, Marija Balkovec, Milica Čepuran, Anica Čadonič, Marija Grabrijan, Ana Grguraš, Franc Grdun, Zdenka Ivanič, Janez Kuzma, Marica Keser, Antonija Kotar, Marija Mravinec, Marija Mihelič Danica Medoš, Marica Mirosłavič, Franc Moravec, Marija Peršič, Čedo Rajšič, Marija Simčič, Marija Starešinič, Slavica Stanešič, Marija Štajduhar, Jože Šorli, Ana Verbanec, Viljenka Zajc in Danica Žučak.

Balkovčeva Anica je v Novoteksu na Vinici že od samega začetka, saj se je vozila na priučitev v Novo mesto. To pa je bilo zelo naporno. Pravi, da je bilo v Novem mestu težko,

saj se je prvič srečala z delom za šivalnim strojem. „Vendar pa, so bili nadrejeni potrpežljivi in so nas v delo počasi vpeļjali. Precej lažje je bilo, ko smo začeli z delom na Vinici.“ Vsa leta aktivno dela v samoupravnih organih, na kulturnem področju, redno sodeluje na športnih igrah Novoteksa.

Tudi Mravinec Marija je v Konfekciji II Vinica od začetka. S priučitvijo v Novem mestu je začela decembra

1982. Pravi, da jim je voznja do Novega mesta jemala precej časa, vendar so to z lahkoto premagali, ker so se med seboj Aktivno vključuje v delo delegacij sisov, samoupravnih organov in raznih društvih v KS.

Delavski svet pa je podelil priznanja Konfekcije II Vinica tistim, ki so vložili veliko truda, da so obrat na Vinici zgradili, in tistim, ki so nam vsa ta leta obratovanja pomagali v težkih trenutkih in nam nudili pomoč ter omogočili, da lahko začnemo z gradnjo II. faze. Priznanja Konfekcije II Vinica so dobili: Franc Berlan, Anton Dimič, Martin Janžekovič,

Danilo Kovačič, Slavko Pavlin, Andrej Petrič, Jure Perko, Franjo Švent, Anton Troha in Rade Vrličič.

Program pa so zaključili pevci pevskega zbora. V času trajanja proslave so urne kuharice s pomočjo nekaterih naših delavk pripravile okusno kosilo.

Pohvalo zaslužijo tudi delavke našega tozda, ki so se potrudile in spekle domače pečivo ter potice. Nadaljevali smo z veselim rajanjem, saj so nas poskočne melodije elektronske harmonike Silvestra Mihelčiča urno zvale na plesišče.

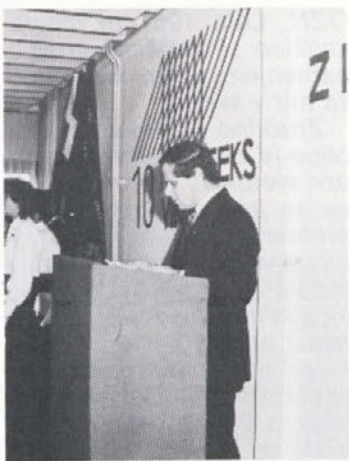
IVANKA MORAVEC

Govor predsednika občine: TOVARIŠI IN TOVARIŠICE!

Prijetno dolžnost imam, da lahko vas, delavce kolektiva Novoteks, tozda Konfekcija II, toplo pozdravim v imenu OS, IS in DPO občine Črnomelj in vam iskreno čestitam za dosežene uspehe v desetih letih vašega obstoja. Ste eden od najmlajših delovnih kolektivov v naši občini, toda kljub temu s svojim obstojem in rezultati dela odločilno vplivate na podobo življenja v okoljih, iz katerih ste, prav gotovo pa mora biti vaš vpliv na življenje Vinice in njene okolice v prihodnosti še večji.

Pred desetimi leti so nekateri dvomili, ali je smotno iti v takšno naložbo na Vinici. Seveda, krajanji smo podpirali in zagovarjali gradnjo industrijskega obrata, saj smo videli v tem trajno zagotovitev življenja in razvoja v tem predelu občine, izboljšanje življenjskih razmer, zaustavitve izseljevanja prebivalstva, predvsem mladih, in podobno. Toda v občini so obstojali tudi drugačni koncepti, npr., da je smotno odpirati nova delovna mesta le v Črnomlju in Semiču, kamor naj bi vozili delavce na delo. Toda ko je tudi širše v občini dozorelo spoznanje, da tak koncept ni optimalen, problema ni bilo lahko rešiti, saj je bilo potrebno najti proizvodni program in njegovega nosilca. Končno je prišlo do dogovora z DO Novoteks iz Novega mesta, ki je dobil podporo pri banki, GZ itd.

Proizvodnja je stekla v rekordnem času, in sicer jeseni leta 1973 s 45 delavkami, a že 1974 je bilo zaposlenih 196 delavcev, ki so proizvedli 226.827 kosov hlač in kril. Temu začetnemu poletu so sledile težave, ne samo v tem kolektivu, temveč tudi v celotnem Novoteksu, in kazalo je že, da bo potrebna preusmeritev proizvodnje in drugi nosilec. Toda DO Novoteks in tudi vi kot njegov sestavni del ste težave s trdnim delom in odpovedovanji prebrodili. Današnji rezultati vašega dela zgovorno kažejo, da so bile odločitve tedanjega vodstva občine in DO Novoteks pred desetimi leti pravilne, kot tudi drugih, ki so ta prizadevanja podpirali. 330.000 kosov hlač in kril, kolikor jih bo proizvedlo 245 zaposlenih v tem kolektivu v letu 1983, zgovorno kaže, da temeljito obvladate svoje delo in da dosegate dobre rezultate tako po količini in kakovosti kot tudi po racionalizaciji pri materialnih stroških. Posledica tega je ne samo 41. milijonov din čistega dohodka v devetih mesecih letošnjega leta, temveč tudi vaše vključevanje v mednarodno delitev dela. saj ste z 9,5⁰ svoje proizvodnje, kolikor ste je izvozili leta 1974, prišli v letu 1983 na blizu 70⁰, in to v celoti na konvertibilno področje. Že ti podatki kažejo, da svoje delo dobro opravljate, to daje zagotovilo, da boste tudi v na-

prej gospodarili s proizvodnimi sredstvi kot resnično dobri gospodarji in da boste dosegli še večje uspehe ter tako dali svoj dragocen prispevek k uresničevanju ciljev dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije.

Za našo občino velja, da smo predvsem po letu 1965 dosegli izredno dinamičen gospodarski in družbeni razvoj, da so bila vlaganja v odpiranje novih delovnih mest kot tudi v dvig osebne in družbenega standarda nesorazmerna rezultatom dela. Veliki in poceni krediti, katerih odplačevanje je visoka inflacija minimalizirala, so bili v veliki meri podlaga tega hitrega razvoja. Naša občina s statusom manj razvite je bila ob tem deležna še posebnih ugodnosti.

Vsem nam je danes znano, da je tega konec in da smo predvsem na področju družbenega standarda, komunalne infrastrukture, posodabljanja cestnega in vodovodnega omrežja itd. odvisni od dohodka, ustvarjenega v občini. Zato ni sprejemljivo, da nekateri vidijo razloge za relativno hiter razvoj občine v preteklosti le v sposobnosti posameznikov, ne vidijo pa ob tem družbenih razmer, v katerih je ta razvoj potekal. Še manj pa ne poleg pozitivnih tudi negativne posledice takega razvoja. Realna in trezna ocena tega nam ni potrebna zaradi same preteklosti, temveč zaradi naše skupne prihodnosti, zaradi tega, da bomo za izhod iz sedanjih zagat našli prave poti in sredstva, da se bomo enotno usmerili k skupnim ciljem. Ti cilji pa so v dobršni meri zapisani v naših letnih in srednjeročnih planskih dokumentih, samo uresničevati jih je treba. Gre za večjo in racionalnejšo proizvodnjo, za delitev dohodka v korist OZD in njihove akumulacije, za delitev po delu in rezultatih dela, za večji izvoz, za večje izkoriščanje naših naravnih danosti, za učinkovitejše družbene dejavnosti in, ne nazadnje, za razvoj samoupravnih družbenoeko-

nomskih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Padanju življenjskega standarda se ne bomo mogli izogniti s še tako dobro socialno politiko, s še tako pravično delitvijo skupne pogače, temveč predvsem z več in boljšim delom vsakogar od nas, kajti edino to nas lahko pripelje do večjega dohodka in s tem do boljšega zadovoljevanja osebnih, skupnih in splošnih potreb. Za našo občino pa ob tem velja posebej opozoriti na izredno slabo opremljenost delovnih mest z osnovnimi sredstvi, saj je njihova vrednost v primerjavi s

slovenskim povprečjem blizu 50%. To kaže na delovno intenziven značaj našega gospodarstva in na nujnost njegovega prestrukturiranja v smeri zahtevnejše, produktivnejše proizvodnje, za kar je pogoj višji organski sestav kapitala, ki bo vključen v proces proizvodnje. Zato moramo voditi zelo pametno naložbeno politiko, pred tem pa seveda tudi politiko delitve ustvarjenega dohodka. Če ga bomo prevelik del danes usmerili v osebno, skupno in splošno porabo, si bomo žagali vejo, na kateri sedimo. Žal smo v preteklosti velikokrat tako

ravnali, kar danes krepko občutimo. Zavestne socialistične sile z ZK na čelu morajo zato bolj delovati med ljudmi, v temeljnih samoupravnih skupnostih, jim pomagati, odpirati prave in bistvene probleme, kazati, kje je perspektiva, ter zagotavljati, da bodo po samoupravnih poti sprejemali najnaprednejše odločitve v vseh oblikah samoupravne demokracije. V teh odločitvah mora biti čim manj stihije, prakticizma, ozkih in kratkoročnih interesov in čim več znanja in znanstvenih spoznanj. To velja, ne nazadnje, tudi

(Nadaljevanje na 10. str.)

za razprave o delovnem času, ki so nam vzele vse preveč dragocenega časa in energije, kar bi še kako potrebovali za reševanje mnogih odprtih vprašanj; ali za razprave o cenah, ko se kot proizvajalci in upravljalci zavzemamo za čim višje cene svojih proizvodov ali storitev, kot potrošniki pa se jezimo na draginjo, na divjanje cen. Še bi lahko našteval primere, kjer se obnašamo dvojno, kjer se nas trdo držijo navade in razvade preteklosti, s katerimi moramo odločno obračunati v slehernem okolju in na vseh nivojih. Iluzije bi sejal, če bi trdili, da je to možno storiti čez noč, še bolj napačno pa bi ravnali, če se tega ne bi lotili takoj vsak v svojem življenjskem in delovnem okolju. Za to imamo jasno podlago v dolgoročnem programu ekonomske stabilizacije, v njem je vrsta usmeritev za izhod iz sedanjih težkih razmer. Ker se z uresničevanjem programa odpira perspektiva za nadaljnji dinamični gospodarski razvoj na stabilnih temeljih in za razvoj socialističnih odnosov, mora motivirati in spodbuditi delavce, delovne ljudi in vse občane za spreminjanje razmer v smeri družbenega napredka.

Delavec mora videti obstoj in perspektivo v svoji OZD in v vseh oblikah samoupravnega združevanja in povezovanja, v delitvi po delu in rezultatih dela, za katero se bo delavec boril, če bo zagospodaril nad celoto dohodka. Bistven pogoj za to je, da ekonomska in razvojna politika ter pogoji za poslovanje usklajeno delujejo v tej smeri. Popolnoma moramo uveljaviti delo in ustvarjanost in odločno onemogočiti pridobivanje dohodka, ki ne temelji na delu in rezultatih dela, ter presekat korenine rastočega etatizma in birokratizma ter skupinsko-lastninskih odnosov. Vse večja prisotnost našega gospodarstva na mednarodnem trgu mora biti neizogibna ekonomska potreba združenega dela in strateška usmeritev družbe. Večje delovanje tržnih zakonitosti mora povzročiti razlikovanje med dobrim in slabim blagovnim proizvajalcem, nagradilo bo dobrega in kaznovalo slabega. Rezultate dela mora meriti trg, na katerega vplivajo delavci z zavestnim planskim delovanjem. Delovanje ekonomskih zakonitosti mora priti do izraza tudi v razmerah družbene lasnine proizvajalnih sredstev in samoupravljanja.

Veseli nas, da potekajo v vašem tozdu kot v DO oz. skupnih službah intenzivne zaključne priprave za uresničitev večletnih želja in potrebo po razširitvi in povečanju proizvodnje, predvsem blaga za izvoz, z graditvijo še ene proizvodne dvorane. 13 starih milijard, kolikor je ocenjena vrednost te investicije, boste zagotovili iz lastnih virov, ostalo pa od bank in sovlagateljev. Prepričani smo, da vam bo uspelo premagati še zadnje ovire pri tem in dabo proizvodnja, v kateri bo dobilo delo približno 80 novih de-

lavcev, stekla že konec naslednjega leta. S tem bo možna optimalna izkoriščenost vseh vaših proizvodnih sredstev in doseganje še boljših poslovnih rezultatov, ki bodo imeli nedvomno pozitivne posledice na življenjski standard ljudi v tem delu naše občine kot v sosednjih vaseh na Hrvaškem, od koder je vsak tretji delavec v vašem kolektivu. Zato se tukaj pri vas tudi kuje bratstvo in enotnost dveh sosednjih narodov, saj delate kot eden, in tako bo ostalo tudi v bodoče.

Na koncu vam želim še mnogo uspehov pri vašem delu kot tudi obilo osebne sreče v letu 1984.

VINICA NEKOČ IN DANES

Vinica leži na jugu Bele krajine, ob reki Kolpi in pod hribom Žeželj. Poseljena je bila že v prazgodovini, kar pričajo bogate najdbe keltskega grobišča, ki je bilo odkrito na bližnjem hribu Šlemine, in ki danes krasijo mnoge tuje muzeje.

Kot srednjeveška naselbina se Vinica prvič omenja leta 1082, v časih turških napadov dobi kot obneja trdnjava, obdana z obzidjem in stolpi, trške pravice. Tu so gospodovali Turjačani, Ortenburžani, Thurni, Burgstalli, Semeniči in drugi. V 16. stoletju je bil sezidan grad, ki je delno ohranjen še danes. Leta 1874 in 1888 sta velika požara uničila večji del trga.

Tudi leto 1919 bo ostalo zapisano v zgodovini Vinice in v zgodovini boja vseh zatiranih, saj so revolucionarni domačini pregnali lokalne oblastnike in oklical, viniško republiko." Ko je iz napete evropske politične atmosfere nacionalnih gibanj in

strmljenj in interesnih sfer nad tujimi državami izbruhnila najprej prva in nato druga svetovna vojna, ime Vinice spet ni ostalo nezapisano v knjigi zgodovine, kar priča tudi spomenik padlim domačinom v središču Vinice.

O burni preteklosti Viničanov pričajo tudi mnogi kulturni spomeniki. V rojstni hiši velikega pesnika slovenske moderne Otona Župančiča je bil leta 1951 urejen spominski muzej, na zunanji strani hiše sta vzdani plošči v spomin na zaslužnega viniškega šolnika Franja Lovšina in na 5. prekomorsko brigado. Na vrtu je pesnikov doprski kip, delo Jakoba Savinška. V osnovni šoli sta vzdani spominski plošči mladinskima pisateljema Ivanu in Ljudevitu Tomšiču, ki sta bili rešeni iz stare šole, bombardirane med zadnjo vojno. Osnovna šola je tudi znana širom po svetu po svojem mladinskem klubu

OZN. Leta 1967 je izdala knjižico „Poslušajte nas“, namenjeno vsem, ki se bore za mir v svetu.

Značilno za Vinico in okolico je bilo izseljevanje po prvi svetovni vojni, množično pa se je pojavilo po drugi svetovni vojni, saj v kraju ni bilo industrije, zemlja pa ni mogla vsem dati zadosti velik kos kruha, in tako so odhajali nekateri v tujino, nekateri pa v industrijsko razvite kraje. Ob tem se spomnimo Otona Župančiča in njegove Dume, v kateri izraža bojazen za to takrat skopo, a vendar milo in najdražjo domačo zemljo: „Ali jih boš kdaj kot lastovke nazaj k sebi poklicala?“

Nagel in vsestranski razvoj naše domovine tudi mimo Vinice ni šel neopazno, saj se lahko pohvalimo s pridobitvami, ki so plod delovnih ljudi. Imamo sodobno šolo, otroški vrtec, novo pošto, ekspozičuro LB in trgovino, novo in lepo urejeno zdravstveno postajo, vodovodno, električno in telefonsko omrežje, nov gasilski dom, razvili smo turizem, kmetovalci so izboljšali obdelovalne površine in posodobili obdelovanje itd.

Izredno pomemben datum za Vinico in okolico je leto 1973, saj se tega leta začena pisati zgodovina Novoteksove Konfekcije na Vinici ta je prelomnica v gospodarskem razvoju kraja, saj je to prvi industrijski obrat, kjer smo se lahko zaposlili domačini in je s tem delno zaustavljeno odseljivanje mladih.

Na večletna prizadevanja družbenopolitičnih organizacij ob podpori občinskih forumov in razumevanju kolektiva delovne organizacije Novoteks je prišlo do gradnje in dograditve obrata konfekcije. Proizvodnja je stekla novembra 1973, in to s 45 delavci, ki so se priučevali v Konfekciji v Novem mestu; nato se je začelo priučevanje novih delavcev na Vinici in ob koncu leta 1974 je bilo zaposlenih že 250 delavk in delavcev. Število zaposlenih je vsa ta leta nihalo med 230 in 260, od skupnega števila zaposlenih pa je kar 72% žensk. Ena tretjina zaposlenih prihaja na delo z one strani Kolpe.

V začetku smo delali hlačin krila izključno le za domači trg, postopoma pa

Za nas najboljši del Vinice.

smo se preiusmerili tudi v izvoz, tako da smo od leta 1974, ko smo dosegli 10⁰ proizvodnje za v izvoz, postopoma povečevali proizvodnjo in v letu 1983 dosegli 70⁰ izvoza.

Pred desetimi leti smo začeli z delom brez izkušenj na strokovnem, političnem in samoupravnem področju, toda z delom, vztrajnostjo in dobrimi medsebojnimi odnosi smo v teh desetih letih dosegli to, kar smo danes — priznani konfeksionarji z dobro kvaliteto svojih izdelkov, saj se le-ti dobro plasirajo na domačem in zahtevnem zunanjem trgu. Zavedamo se, da je bodočnost odvisna le od lastnega dela, zato se trudimo, da bi kupce vsestransko zadovoljili s kvaliteto in izpolnjevanjem dogovorjenih rokov dobave.

Ne moremo še mimo enega pomembnega mejnika v zgodovini naše tovarne — 27. decembra 1977 se je naš delovni kolektiv v skladu z zakonom o združenem delu odločil in se organiziral v temeljno organizacijo združenega dela. Izvolili smo svoj prvi delavski svet, izvršni odbor, razne komisije in odbore. Smo mlad delovni kolektiv, velika večina delavcev je prišla s kmetij, vendar smo se tudi na področju samoupravljanja hitro vključili in svoje samoupravljalne dolžnosti povezali s proizvodnim delom. V ve-

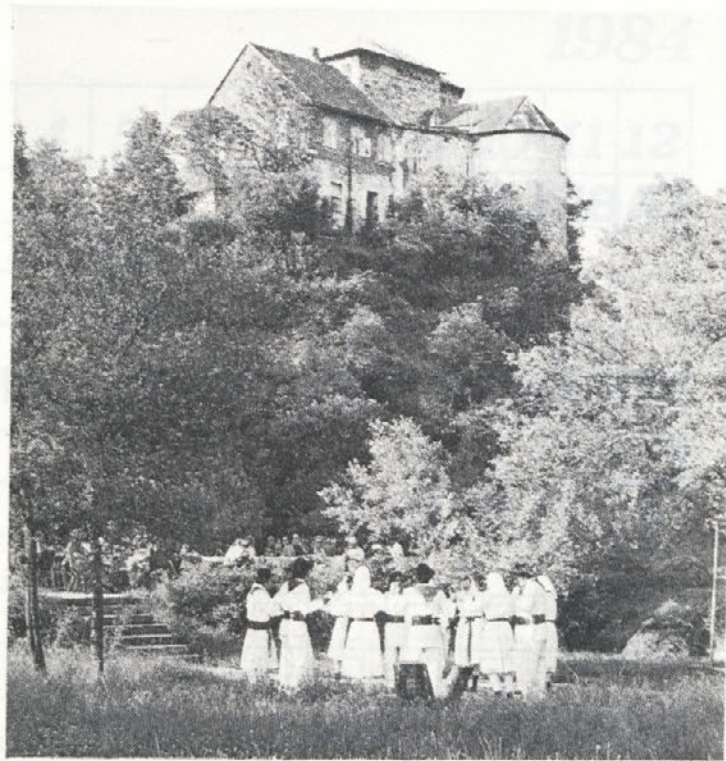
liko pomoč pri razreševanju vsakodnevnih obveznosti in problemov so nam tudi OO ZS, OO ZK, OO ZSMS, kar se kaže tudi v finančnem rezultatu.

Dinamična in pestra zgodovina, ki je vseskozi sledila dinamičnemu razvoju družbe kot celote. Novoteks je bil vedno na čelu samoupravnega dogovarjanja in pripadnosti družbenopolitičnemu sistemu, in tudi naš kolektiv je svojo pripadnost Novoteksu vseskozi dokazoval z dejanji, na kar smo vsi ponosni.

Opiranje na lastno delo in znanje je od vsega začetka naš dolgoročni cilj, ki ga negujemo z vso skrbjo in nam tudi danes v zoženih pogojih za gospodarjenje omogoča uspešno prilaganje in vključevanje v prizadevanje za stabilizacijo gospodarstva in v mednarodno delitev dela.

Rezultati, na katere smo danes ponosni, seveda niso prišli sami od sebe. Zasluga zanje gre vsem delavcem, ki smo v 10-letni zgodovini tovarne v težkih in dobrih časih vgradili v njen razvoj svojo prihodnost, želje in del sebe.

Naša zavest, da smo dolžniki generacijam, ki so nosile najtežja bremena razvoja, nas obvezuje, da s prizadevnostjo, samodisciplino in enotnostjo vztrajamo na začrtani poti in s premagovanjem težkih tre-

To je ostalo od srednjeveške Vinice.

nutkov gospodarskih težav znova in znova dokazujemo pravilnost samoupravne poti. Naše življenje in delo

pripada jutrišnjemu dnevu, in ta bo svetel, če bodo svetla naša dejanja.

BARBARA MORAVEC

Mojim dragim sodelavcem iz tovarne Novoteks v Metliki

Pred približno petindvajsetimi leti je prišla v metliško tovarno Novoteks revna kmečka deklica iz Drašič, da bi si služila vsakdanji kruh. Na začetku ji je bilo v tovarni težko in vse tuje. Ljudi v tovarni je malo poznala, delovne naloge pa so od nje zahtevale takojšnjo popolno in dobro delavko. Tovariški sodelavci so ji pomagali prebroditi začetne težave. To ji je vtilo novega poguma. Vzljubila je svoje delo in vse dobre sodelavce pri strojih, v pisarnah in drugod, pa tudi oni so njo spoštovali in ji tovariško pomagali. Delala je zelo prizadevno, s srcem in dušo. Vedno je prekoračila delovno normo, da bi tako čimveč doprinesla k realizaciji predvidenega delovnega plana. Službena leta so ji hitro minevala.

Nenadoma pa je nad dekle zgrmelo veliko gorja. Najprej ji je umrla mati, za katero je vestno skrbela približno dvajset let. Po materini smrti pa jo je iznenadila zahrbtna bolezen, ki jo je prisilila, da se je morala prezgodaj posloviti od svojega dela in dragih sodelavcev v tovarni ter se predčasno upokojiti.

Vidite, dragi tovariši, to dekle sem jaz, Merica, ki se s temi vrsticami želim od vas posloviti, pa ne od vaših src, ampak samo od vaših delovnih mest. Verjemite mi, da mi je sedaj, ko se po petindvajsetih letih skupnega dela z vami poslovljam od vas, zelo težko pri srcu. Rada bi še ostala z vami in vam pomagala pri uresničitvi začrtanega delovnega plana, pa mi je žal, bolezen preprečila to željo.

Ob tej priložnosti se vam iskreno zahvaljujem za veliko tovarištvo in razumevanje, ki ste mi ga nudili vsa leta, posebno še v mojih najtežjih življenjskih trenutkih! Vse dni mi boste ostali v najlepšem spominu.

Želim vam veliko osebnih sreč, zdravja in delovnih uspehov! Še naprej ostanite dobri tovariši, ker le tako boste kos težavam, ki jih prinaša današnji čas. Srčno želim, da bi se še kdaj pa kdaj srečali, obiskali in si izrekli prijateljske besede, v katerih bom našla del sreče in občutek, da sem še vedno vaša.

Prisrčen pozdrav

PLUT MARIJA

TABELA

KOLEDAR DELOVNIH DNI ZA LETO 1984

TO TKANINA
konvertirnica, priprava

KONVERTIRNICA dela v štirih izmenah vse dneve razen državnih in republiških praznikov (tudi ob nedeljah dopoldne in ponoči). V letnih mesecih - Julij, Avgust in September ne delajo ob nedeljah.

PRIPRAVA dela v 3 izmenah vse dneve razen državnih in republiških praznikov in nedelj. 25. 8. 1984 ima prosto soboto.

LEGENDA :

delovni dan

nedelja

proste sobote

državni prazniki

ostali prosti dnevi

soldarnostno delo - sobota v mesecu m a r c u po dogovoru

mesec		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Udan	po										1		
	to					1					2		
	sr		1			2			1		3		
	če		2	1		3			2		4	1	
	pe		3	2		4	1		3		5	2	
	so		4	3		5	2		4	1	6	3	1
	ne	1	5	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2
	po	2	6	5	2	7	4	2	6	3	8	5	3
	to	3	7	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4
	sr	4	8	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5
	če	5	9	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6
	pe	6	10	9	6	11	8	6	10	7	12	9	7
so	7	11	10	7	12	9	7	11	8	13	10	8	
ne	8	12	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9	
po	9	13	12	9	14	11	9	13	10	15	12	10	
to	10	14	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11	
sr	11	15	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12	
če	12	16	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13	
pe	13	17	16	13	18	15	13	17	14	19	16	14	
so	14	18	17	14	19	16	14	18	15	20	17	15	
ne	15	19	18	15	20	17	15	19	16	21	18	16	
po	16	20	19	16	21	18	16	20	17	22	19	17	
to	17	21	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18	
sr	18	22	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19	
če	19	23	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20	
pe	20	24	23	20	25	22	20	24	21	26	23	21	
so	21	25	24	21	26	23	21	25	22	27	24	22	
ne	22	26	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23	
po	23	27	26	23	28	25	23	27	24	29	26	24	
to	24	28	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25	
sr	25	29	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26	
če	26		29	26	31	28	26	30	27		29	27	
pe	27		30	27		29	27	31	28		30	28	
so	28		31	28		30	28		29			29	
ne	29			29			29		30			30	
po	30			30			30					31	
to	31						31						

TABELA

B

KOLEDAR DELOVNIH DNI ZA LETO 1984

**TO TKANINA, DE tkalnica-
predilnica-barvarna-
pletilnica-oplemenitilnica-
vodstvo toz d**

TO PREDILNICA

**TKALNICA dela v 3 izmenah, ob prostih sobotah
dela samo dopoldanska izmena.**

**PREDILNICA dela v 2 izmenah, ob prostih sobotah
dela samo dopoldanska izmena.**

**BARVARNA, PLETILNICA IN OPLEMENITILNICA
delajo v 3 izmenah.**

VODSTVO TOZD dela samo v dopoldanski izmeni.

LEGENDA :

delovni dan

nedelja

proste sobote

državni prazniki

solidarnosten dan · deloven

proste sobote za vse izmene

dan \ mesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
po										1		
to					1					2		
sr		1			2			1		3		
če		2	1		3			2		4	1	
pe		3	2		4	1		3		5	2	
so		4	3		5	2		4	1	6	3	1
ne	1	5	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2
po	2	6	5	2	7	4	2	6	3	8	5	3
to	3	7	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4
sr	4	8	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5
če	5	9	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6
pe	6	10	9	6	11	8	6	10	7	12	9	7
so	7	11	10	7	12	9	7	11	8	13	10	8
ne	8	12	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9
po	9	13	12	9	14	11	9	13	10	15	12	10
to	10	14	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11
sr	11	15	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12
če	12	16	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13
pe	13	17	16	13	18	15	13	17	14	19	16	14
so	14	18	17	14	19	16	14	18	15	20	17	15
ne	15	19	18	15	20	17	15	19	16	21	18	16
po	16	20	19	16	21	18	16	20	17	22	19	17
to	17	21	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18
sr	18	22	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19
če	19	23	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20
pe	20	24	23	20	25	22	20	24	21	26	23	21
so	21	25	24	21	26	23	21	25	22	27	24	22
ne	22	26	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23
po	23	27	26	23	28	25	23	27	24	29	26	24
to	24	28	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25
sr	25	29	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26
če	26		29	26	31	28	26	30	27		29	27
pe	27		30	27		29	27	31	28		30	28
so	28		31	28		30	28		29			29
ne	29			29			29		30			30
po	30			30			30					31
tr	31						31					

TABELA **A**

KOLENDAR DELOVNIH DNI ZA LETO 1984

**TO KONFEKCIJA I.
TO KONFEKCIJA II.
DSSS**

PLAN DELOVNIH DNI

MESEC	SKUPAJ DNI	NEDELJE	DRŽAVNI PRAZNIKI	PROSTE SOBOTE	DELOVNI DNEVI	PLAČANIH	
						DNI	UR
I.	31	5	2	3	21	23	184
II.	29	4		2	23	23	184
III.	31	4		4-1 solid.	23+1	23	184
IV.	30	5	1	3	21	22	176
V.	31	4	2	3	22	24	192
VI.	30	4		4	22	22	176
VII.	31	5	1	3	22	23	184
VIII.	31	4		3	24	24	192
IX.	30	5		3	22	22	176
X.	31	4		3	24	24	192
XI.	30	4	3	3	20	23	184
XII.	31	5		4	22	22	176
SKUPAJ	366	53	9	38-1	266+1	275	2200

LEGENDA:

delovni dan

nedelja

proste sobote

državni prazniki

solidarnosten dan

dan \ mesec		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
po											1		
to						1					2		
sr			1			2			1		3		
če			2	1		3			2		4	1	
pe			3	2		4	1		3		5	2	
so			4	3		5	2		4	1	6	3	1
ne	1	5	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2	
po	2	6	5	2	7	4	2	6	3	8	5	3	
to	3	7	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4	
sr	4	8	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5	
če	5	9	8	5	10	7	5	3	6	11	8	6	
pe	6	10	9	6	11	8	6	10	7	12	9	7	
so	7	11	10	7	12	9	7	11	8	13	10	8	
ne	8	12	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9	
po	9	13	12	9	14	11	9	13	10	15	12	10	
to	10	14	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11	
sr	11	15	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12	
če	12	16	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13	
pe	13	17	16	13	18	15	13	17	14	19	16	14	
so	14	18	17	14	19	16	14	18	15	20	17	15	
ne	15	19	18	15	20	17	15	19	16	21	18	16	
po	16	20	19	16	21	18	16	20	17	22	19	17	
to	17	21	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18	
sr	18	22	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19	
če	19	23	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20	
pe	20	24	23	20	25	22	20	24	21	26	23	21	
so	21	25	24	21	26	23	21	25	22	27	24	22	
ne	22	26	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23	
po	23	27	26	23	28	25	23	27	24	29	26	24	
to	24	28	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25	
sr	25	29	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26	
če	26		29	26	31	28	26	30	27		29	27	
pe	27		30	27		29	27	31	28		30	28	
so	28		31	28		30	28		29			29	
ne	29			29			29		30			30	
po	30			30			30					31	
to	31						31						

Občni zbor osnovne organizacije zveze sindikata TO Tkanine

V četrtek, 22. decembra, 1983 je bil občni zbor osnovne organizacije zveze sindikata TO Tkanina. Po izvolitvi organov občnega zbora je bilo podano poročilo o delovanju sindikata TO Tkanina za leto 1983, ki ima dve OO ZS, in sicer v proizvodnji preje in proizvodnji tkanin. Osnovna naloga naše organizacije je bila izboljšanje položaja delovnega človeka. Cilj pa je bil, da zainteresiramo slehernega delavca za to, kar se dogaja okoli njega, in ga prepričamo, da v okviru svoje organizacije aktivno oblikuje in uresničuje svojo stališča.

V letošnjem letu, v obdobju gospodarske stabilizacije, se pravi v drugačnih, težjih razmerah kot prejšnja leta, smo v naši organizaciji skupno z ostalimi DPO posvečali največ pozornosti prav politiki stabilizacije in izvrševanju planov v naši TO.

Zastavljene naloge smo skušali reševati po naših najboljših močeh in sposobnostih. Sodelovali smo tudi s poslovnimi organi in strokovnimi službami. Kolektivno delo je zaživelo do neke mere tudi v sindikatu. Zlasti smo se angažirali pri izvrševanju sprejetih družbenih usmeritev. Delo sindikata se odraža še na naslednjih področjih, ki neposredno zadevajo slehernega delavca, in sicer v kadrovske politiki, izobraževanju, kulturni dejavnosti, rekreaciji, socialni politiki, informiranju, stanovanjski problematiki, SLO in DSZ.

Na kulturnem področju se je sindikat skupno s komisijo za kulturo trudil, da je ob določenih prilikah pripravil primerne proslave. Redno nas obiskuje tudi potujoča knjižnica. Komisija za šport in rekreacijo organizira preko športnih društev športno-rekreativno dejavnost s poudarkom na množičnosti. Žal pa ugotavljamo, da je med delavci za to premajhno zanimanje in slaba udeležba.

Pri letnem oddihu se zavzemamo, da bi čim več naših delavcev letovalo oziroma preživelo oddih v počitniških domovih ki jih imamo ob morju in v planinah. Starejšim delavcem, ki so večino svojih delovnih in življenjskih moči

iztrošili pri delu ob strojih, pa nudimo denarno in drugo pomoč, zlasti še socialno ogroženim. V ustanavljanju je tudi sekcija društva delovnih invalidov v naši DO. Tako bodo invalidi ob pomoči vseh dejavnikov lažje reševali svoje probleme. Upamo, da bodo pri tem resnično deležni razumevanja. Smatramo, da se je treba še nadalje zavzemati oziroma ustvarjati take delovne razmere, ki bi nastajanje invalidnosti čimbolj zmanjšale in preprečevale.

Stanovanjsko problematiko rešujemo sproti v okviru finančnih možnosti.

Prehrano med delom, to je topli obrok, nudimo vsem zaposlenim. Utgotavljamo pa, da ti obroki po kvaliteti niti količini ne ustrezajo potrebam naših delavcev. Upamo, da se bo stanje izboljšalo s pridobitvijo novih prostorov obrata družbene prehrane.

Dokaj dobro je urejeno otroško varstvo. Z dozidavo vrta se kapacitete bistveno povečale.

Prav gotovo pa je socialna varnost delavca, ki je v zadnjem času tolikokrat poudarjena, še posebej skrb sindikata. Sodelovali smo pri periodičnih obračunih in se zanimali za osebne dohodke. Smatramo pa, da je bilo na tem področju premalo storjenega, saj osebni dohodki ne bi smeli biti pod povprečjem panoge in ostalega gospodarstva.

Nadalje je bil podan program dela OO ZS TO Tkanina za leto 1984, v katerega so vključene smernice ZS Slovenije in tudi občinskega sveta zveze sindikatov Novo mesto.

S svojo aktivnostjo bomo vztrajali pri krepitvi materialne proizvodnje, višji produktivnosti, boljši izrabi delovnega časa, boljši izrabi materiala in boljši kvaliteti izdelkov. Zavzemali se bomo za dosledno uresničevanje nalog posameznikov tako, da bo vsak prispeval po svojih zmognostih in obveznostih k uresničevanju dogovorjenih ciljev. Pozornost bomo posvečali tudi izvajanju in uresničevanju načela delitve po delu in rezultatih dela.

Skupaj z OO ZK in OO ZSMS bomo obravnavali predloge planov za leto 1984. Med

letom bomo pozorno spremljali uresničevanje planov in finančnih rezultatov poslovanja. Ob morebitnem nedoseganju planov bodo morali odgovorni podati jasna poročila, zakaj nedoseganja. Od začasnega predsanacijskega odbora zahtevamo kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne smernice, podkrepjene s finančnimi rezultati. Smatramo, da mora biti pri novih programih dela vključena tudi posodobitev sedanjega strojnega parka in s tem tudi možnost uveljavitve novih, bolj iskanih artiklov na domačem in tujem trgu.

Pri novem zaposlovanju moramo vso pozornost posvetiti načinu uvajanja novih delavcev v proizvodnjo. Ni dovolj, da človeka naučimo dobro delati na stroju, moramo ga tudi podučiti o delu samoupravnih organov in ga seznaniti s pravilniki. Pozornost bomo posvečali vsem oblikam informiranja. Večjo pozornost je treba posvečati izobraževanju ob delu in iz dela. Skrbeli bomo tudi za dodatno izobraževanje kadrov za odgovorne naloge v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Skupaj z odgovornimi službami se bomo prizadevali za pridobitev novih družinskih stanovanj in stanovanj za potrebe strokovnjakov.

Skupaj s socialno delavko bomo ustanovili komisijo za delovne invalide, ki bi delala v sestavi OO ZS TO Tkanina. V okviru finančnih možnosti bomo skrbeli tudi za zdravljenje obolenih delavcev v toplicah.

V sezoni letnih oddihov je treba preučiti nove možnosti za pridobivanje novih kapacitet in posodobitev že obstoječih. Za občasno rekreacijo pa je potrebno preučiti možnosti topliško-zdraviliške rekreacije (TRIM—KOPANJE). Znano je, da zaradi narave dela večina delavcev boluje na hrbtenici in ožilju.

Zaradi omejenih uvoznih možnosti rezervnih delov moramo posvetiti še večjo pozornost inventivni dejavnosti in nagrajevanju le-te. Znano je, da ta dejavnost v DO ne živi dovolj, čeprav je veliko možnosti za njen razmah.

Prizadevati si moramo tudi za boljše izkoriščanje sredstev, ki jih odvajamo za prehrano.

Znano je, da delavska kontrola v TO ne deluje dovolj učinkovito. Osnovna organizacija sindikata TO Tkanina se bo prizadevala za resnično oživitve dela delavske kontrole. V sodelovanju z vsemi DPO in krajevnimi skupnostmi si bomo prizadevali za večjo možnost zavarovanja varnosti in družbene imovine. Sodelovali bomo pri usklajevanju in pripravljanju obrambnih načrtov, pri planiranju proizvodnje v vojnih razmerah in usposabljanju delavcev za delo v vojnih razmerah.

Po razpravi je predsedujoči razrešil dosedanje člane IO sindikata. Za nove člane IO OO sindikata TO Tkanina in komisij so bili imenovani:

IO OO ZS Proizvodnja tkanin

Dular Vlado — predsednik
Žagar Metod
Stipič Gusta
Avguštin Ljuba
Jerič Vesna
Bobnar Stane
Staniša Jože — namestnik
Kocjančič Janez
Kroni Martina
Veseli Martina — blagajnik

IO OO ZS Proizvodnja preje

Brudar Viktor — predsednik
Les Silva
Franko Franc
Dvornik Marinka
Gorenc Tončka
Iljaž Franc
Glinšek Milan — namestnik
Pirc Ciril
Ferbežar Jože

nadzorni odbor

Hudoklin Stane — predsednik
Štepec Ivanka
Vezmar Gojko

kadrovska komisija

Župevc Zvone — predsednik
Mirtič Anica
Matoh Vera

socialna komisija

Novak Drago — predsednik
Makše Stane
Žic Milena
Klemenčič Magda

komisija za SLO

Brudar Viktor
Dular Vlado

delegati za konferenco
iz Proizvodnje tkanin
Dular Vlado
Staniša Jože
Stipič Gusta

delegati za konferenco
iz Proizvodnje preje
Brudar Viktor
Ferbežar Jože
Glinšek Milan

delegati, ki bodo zastopali
sindikarno organizacijo
pri obravnavanju disciplinskih
postopkov
Bobnar Stane
Jerič Vesna
Žagar Jože
Gorenc Tončka
Pirc Ciril

za stanovanjska vprašanja
člani IO konference

poverjeniki sindikalnih
skupin
apretura: Gezetič Milan
Mirtič Edita
šivalnica: Muhič Marija
Udovč Cirila
tkalnica: Marolt Tone
Martinjak Majda
Gril Štefka
Mirtič Anica
skupne službe TO:
Zuanovič Katica
barvarna: Vezmar Gojko
predilnica: Erjavec Slavica
Mitag Brane
priprava: Sertič Marija
Spehar Ivan
Durič Nada
IVS: Koračin Stane
Lužar Ludvik

Zapoznelo pismo

Novembra prejšnjega leta smo poslali pismo s čestitko ob dnevu JLA naši vojakinji Justini Kozel z željo, da nam do 10. decembra, ko oddamo sestavke za glasilo Novoteksa v tisk, napiše nekaj o svojem življenju na služenju vojaškega roka. Njeno pismo smo prejeli, vendar prepozno, tako ga objavljamo v januarjski številki. No, pa pogledjmo, kaj nam je napisala naša prva vojakinja.

Iskreno se vam zahvaljujem za pozdrave in čestitke ob dnevu JLA. Vsem delavcem Novoteksa tudi sama od srca čestitam za naš praznik. Želim, da prenesete pozdrave slehernemu delavcu našega glasila, če bo toliko prostora za teh nekaj vrstic.

Sedaj bi pa prešla na vaša vprašanja. Skušala bom napisati tako pač, kot znam — preprosto, vendar pa iz srca. Mislim, da se vsi sprašujete, kako in zakaj sem se odločila za odhod v vojsko. Verjemite mi, prav gotovo ne iz same radovednosti pa tudi ne zato, da bi bila med prvimi prostovoljkami, niti zaradi same uniforme, ali, kot že nekateri razmišljajo, ker je tam velika izbira moških. Nikakor ne. Še kot osnovnošolka sem si želela nekoliko bolje spoznati vojaški poklic, želela sem se seznaniti z načinom, kako se pripravljajo pripadniki JLA, CZ in TO za obrambo naše domovine, za boj proti agresorjem. Želela sem spoznati mehanizacijo, naprave in sredstva, predvsem pa življenje mladih na služenju vojaškega roka, potek dela in temu podobno. Skratka, hotela sem se seznaniti z vsem, kar spada k obrambi in zaščiti naše domovine. In kot vidite, prišlo je tudi mojih pet minut, odprla se mi je možnost, da se vsaj malo seznanim z vsem tistim, kar me je toliko zanimalo. Verjemite mi, danes sem srečna, ker sem se odločila, da postanem tudi jaz ženska — vojak, kajti to mi pomeni nekaj, za kar ne najdem pravih besed, pravega izraza. Vedno ni lahko, včasih pride trenutek, ko pomi-

sliš, da je vsega konec, da ni izhoda, pa vendar na koncu, ko se spomnimo teh kriznih trenutkov, se smejimo in si med sabo govorimo: „Če ne bo hujšega in težjega, bomo preživele“. Res pa je, če bi ne bilo med nami toliko tovarištva in če ne bi bile med sabo tako uglašene, bi bilo neprimereno težje. Nas, vojakinj, je v našem rodu v kasarni vsega dvajset in se počutimo kot ptičke, ki preživljamo čas v istem gnezdu ali pa kot hčere iste matere. Med nami vladajo nepričakovani lepi tovariški odnosi. Bojimo se le trenutka slovesa, ki se tako hitro približuje. Že danes nam je ob misli na slovo hudo in zapeče nas kot odprta rana. Upravičeno lahko trdim, da nam je vsem tako lepo, da še malo ne pomišljamo, kaj in kako bomo ravnale, ko se bomo morale ponovno živeti v vsakdanje življenje po odsluženju našega, tako kratkega vojaškega roka. Tudi sama sem o vsem tem le bežno razmišljala. Mislim, da se bom še za nekaj časa vrnila v DO Novoteks, kaj pa bom storila kasneje pa še ne vem, saj veste, koliko sem stara in kaj mi sledi. Ne smem reči, da sem popolnoma brez načrtov — nisem, a vseeno o tem zdaj ne bi govorila.

Praden končam to moje pisanje, bi želela, da bi se čimveč žensk, mladink odločilo za korak, ki te pripelje v našo armado. Prepričana sem, da vam ne bo žal, ker bo tudi vam ostal spomin na nekaj, kar se ne da pozabiti. Poleg tega pa je tudi častno biti vojak Titove armade. Prilagam svojo sliko, da boste videli, kako izgledajo ženske—vojaki. Srčno lepo pozdravljam vse zaposlene delavke in delavce Novoteksa.

JUSTINA KOZEL

Vinku v slovo

Sredi decembra je prezgodnja smrt iztrgala iz naše sredine našega nekdanjega sodelavca Vinka.

Vinko Štih se je rodil 23. 8. 1926 v Jedinščici in tam preživel svoja otroška leta. Že v rani mladosti je okusil vse težave revnega življenja, saj je izhajal iz številne družine malega kmeta, ki mu ni mogel zagotoviti brezskrbne mladosti. Ni še odrasel, ko se je začela vojna. Še skoraj kot otrok je začel delati za naradnoosvobodilno vojno, kot 17-letni fant pa je ob kapitulaciji Italije odšel v partizane. Tu je hitro dozorel. Postal je borec Gubčeve brigade in tako sodeloval v vseh bojih te brigade. Zaradi svoje hrabrosti je bil premeščen v jurišni bataljon 15. divizije, kjer se je še bolj izkazal in odlikoval. V tej enoti se je boril do osvoboditve. Za sodelovanje v NOB je dobil odlikovanje za hrabrost in zasluge za narod. Po osvoboditvi se je takoj vključil v delo za obnovo domovine. Vsako-

mur je priskočil na pomoč, predvsem pa je sodeloval pri skupnih delih v svoji krajevni skupnosti. Leta 1958 se je zaposlil v tekstilni tovarni Novoteks in sicer v predilnici. Bil je delavec na mikalniku, vendar je opravljal še vsa druga dela, ki so bila takrat potrebna. Pomagal je pri graditvi nove predilnice, kateri je ostal zvest vse do svoje prezgodnje upokojitve leta 1971 zaradi bremen in naporov ter nevarnosti za življenje in zdravje v revoluciji.

Vinko nam bo ostal v spominu kot dober sodelavec in zvest borec, ki je žrtvoval vse za lepšo prihodnost.

Oh, ta ljubi dedek Mraz

Tako. Novo leto in z njim praznovanje je že za nami, cici-bani pa se še vedno radi spominjamo teh prijetnih trenutkov. Decembar je bil poln želja in pričakovanj.

Že v začetku meseca smo poskrbeli, da smo napisali pismo dedku Mrazu, da bi pravočasno prispelo z vsemi željami in obljubami v njegov ledeni grad.

Tako se je glasilo: „Ko ti pišemo tole pismo, je še zgodaj. Malo nas že zebe v roke, a snega še ni. Zato ti sporočamo svojo prvo željo: pošlji nam veliko snežink...“ Prosili smo seveda še za igrače, knjige in mu tudi obljubili, da se bomo naučili pesmico o dedku Mrazu. Pismo smo zaključili z željo, da nas čimprej obišče.

Vse te dni se je odvijal pester program za najmlajše. Tu so bile lutkovne predstave: Rokomavhi, Krtačka Zobačka, Matjaž in Alenčica, predvajali so risanke, bili smo povabljeni na ogled igrice „Medvedek na obisku“ v osnovno šolo Bršljin. In končno je prišel tudi dan, ko nas je obiskal dedek Mraz. Pravočasno smo poskrbeli, da smo to jutro pridno pomalicali, uredili igralnico in se zbrali ob jelki ter prepevali in igrali. Oh, kako smo se razveselili dedka z belo brado in polnim košem pomaranč in bonbonov. To pa še ni bilo vse, saj so bili v kotu še veliki paketi z igračami.

Ob novem letu smo se spomnili tudi domačih, saj je vsak malček izdelal novoletno voščilnico in svojim domačim zaželel vse dobro v novem letu.

Majda Nemanič

Delo v osnovnih šolah je vsak dan bolj zahtevno, zato nastajajo tudi spremembe v predmetniku in učnem načrtu. V letošnjem šolskem letu je v 3. razredu kar precej sprememb, med novostmi pa so tudi naravoslovni dnevi.

Za prvi naravoslovni dan smo se tretji razredi odločili, da temeljito spoznamo obrt in industrijo. V ta namen smo v našem kraju obiskali obrtnike: čevljarja, krojača in mizarja, kot primer industrije pa smo obiskali tovarno Novoteks — našo pokroviteljico. Bili smo zelo lepo sprejeti in tov. Ivkovič je poskrbel, da smo bili med njegovo razlago na toplem v sejni sobi, potem pa nas je tovariš popeljal po vseh oddelkih tovarne; tako smo nazorno videli celoten postopek od surovine do končnega izdelka.

Lahko rečemo, da smo od tega dne veliko odnesli, dobili smo tudi precej vzorcev in po končanem obisku obrtnikov in tovarne smo v šoli pripravili razstavo, ki so si jo lahko ogledali tudi drugi učenci.

Tovarni Novoteks, posebno pa tovarišu Ivkoviču, se za vse prav lepo zahvaljujemo, vsem delavcem pa želimo mnogo delovnih uspehov in srečno novo leto 1984.

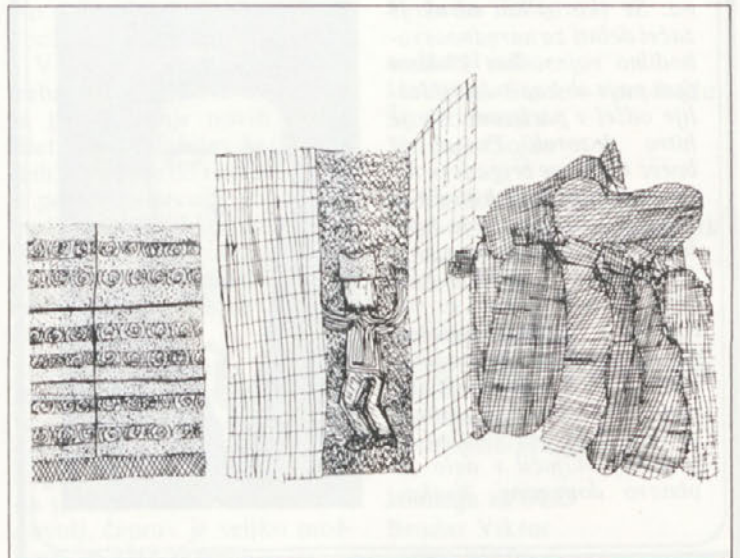
Učenci in učiteljice
3. razr.

OŠ XII. SNOUB Novo mesto

Učenci tretjih razredov naše šole smo si šli ogledat tovarno Novoteks. Sprejel nas je Ivo Ivkovič. Povabil nas je v sejno sobo. Tu smo sedli in tovariš je začel pripovedovati. Govoril je o nastanku in razvoju tovarne, o proizvodnji in prodaji izdelkov. Povedal nam je tudi, koliko je zaposlenih, to je 2581 delavcev. Potem smo si šli ogledat proizvodnjo. Ogledali smo si proizvodni potek od preje, barvanja, tkanja in šivanja. Povsod sem videla, kako delavci hitijo, slišal pa se je močan ropot strojev. Najbolj mi je bilo všeč v konfekciji. Tam sem videla zelo veliko šivalnih strojev. Pri strojih so bili naloženi kupi skrojenga blaga, pripravljeni za šivanje. Delavke pri strojih so zelo hitele, po prostoru se je slišala glasba. Na koncu je tovariš dejal, da lahko pride po končani šoli k njim, kogar od priidnih učencev tako delo veseli.

IRENA GORŠIN 3.c

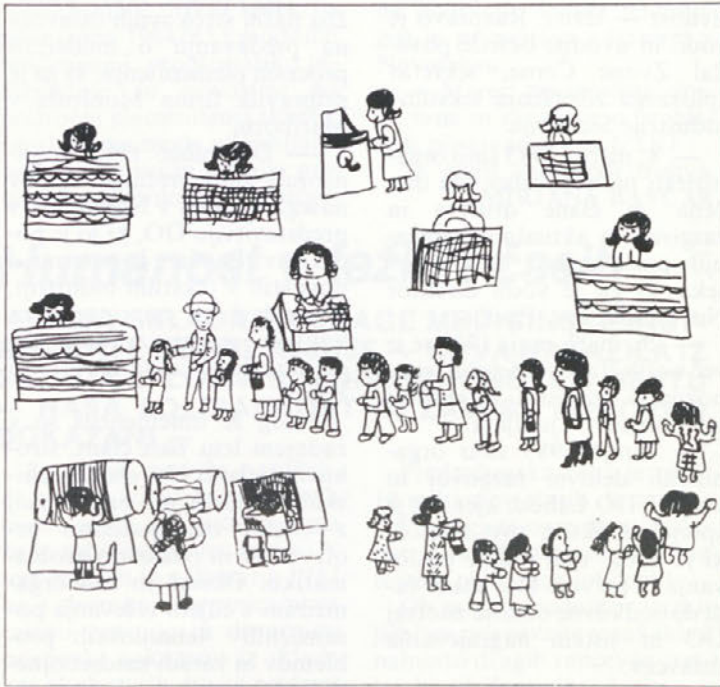
V torek smo šli v Novoteks. Tam nas je sprejel tovariš Ivo Ivkovič. Odpeljal nas je v sejno sobo. Pol ure smo se z njim pogovarjali in ga spraševali o delu v tovarni. Zvedeli smo veliko novega in zanimivega. V tovarni je zaposlenih 2581 delavcev. Po pogovoru smo si šli ogledat tovarno. Najprej smo odšli v skladišče. Tam smo videli volnena in umetna vlakna. Ko smo si ogledali skladiščenje, smo odšli v barvarno. Videli smo, kako se barva umetna vlakna. Nato smo šli v predilnico. Tam smo videli, kako se predejo vlakna, da nastane nit. Bili smo tudi v pripravi, kjer sukajo nitke in jih pripravljajo za tkanje. V tkalnici smo videli, kako se tke blago. Bil je zanimivo, le preveč je ropotalo. Nato smo šli na ogled v apreturo. Tam so blago prali, likali, ga pregledovali in navijali v role. Od tam smo odšli v konfekcijo. Videli smo, kako se šiva hlače

za odrasle in otroke. Ogedali smo si tudi čistilne naprave. Po ogledu smo se zbrali na dvorišču. Tam smo se poslovili od tovariša Ivkoviča in se mu zahvalili za ogled in razlago o delu

v tovarni. Obljubil nam je, da nas bo prišel obiskat. Takrat pa bomo prebrali spise, ki jih bomo napisali o tovarni. Nato smo se vrnili k šoli.

KOSTREVC TOMAŽ 3.c

Bil je hladen, snežen dan. Vsi tretji razredi smo šli na ekskurzijo v tekstilno tovarno Novoteks.

Na dvorišču tovarne nas je sprejel tovariš Ivkovič. Skupaj smo odšli v sejno dvorano. Tam nam je opisal razvoj Novoteksa. Povedal nam je, kje kupijo surovine, barve, stroje in drugo. Vse to dobijo v Jugoslaviji in drugih državah. Počasi smo si odšli ogledat proizvodnjo. Zali smo v skladišču surovin in si ogledali predelovanje volne, barvanje, predenje in tkanje. V tkalnici je zelo ropotalo. Videli smo tudi nove statve. Iz tkalnice smo šli v oddelek, kjer bar-

vajo in perejo blago. Na koncu smo si ogledali še konfekcijo, kjer ženske krojijo in šivajo oblačila.

Ekskurzija je bila zelo poučna in zanimiva, saj smo videli, koliko dela in ljudi je potrebno, da iz surove volne naredijo tkanino in oblačila.

KOVAČIČ UROŠ 3.b

Včeraj smo obiskali tekstilno tovarno Novoteks. To je velika tovarna, v kateri dela veliko delavk in delavcev, tudi mamice mojih sošolcev.

Sprejel nas je tovariš Ivo Ivkovič. Pripovedoval nam je, kakšno blago in kašne obleke

izdelujejo. Rekel je, da dobivajo volno iz daljne Avstralije, svoje izdelke pa pošiljajo v mnoge druge države, celo v Ameriko. Peljal nas je v predilnico, tkalnico, šivalnico, barvarno. Videli smo veliko strojev, nekateri so zelo ropotali. Tovariš Ivo je predsednikom razredov podaril kemične svinčnike. Jaz sem za spomin dobil dva kartončka, na katerih piše Novoteks. Na koncu smo se poslovili od tovariša Iva, ki nam je obljubil, da nas bo obiskal v šoli. Bil sem zelo vesel, zato bi rad obiskal še kakšno tovarno.

SVETINA GREGOR 3.b

Imeli smo naravoslovni dan. Šli smo k obrtnikom, mizarju, čevljarju in in krojaču. Šli smo tja, kamor nas je tovarišica določila. Nato smo šli še v tekstilno tovarno Novoteks. Pri vratarju je tovarišica sporočila, da bo prišel tovariš Ivo Ivkovič, ki nas bo vodil. Najprej nas je peljal v sejno dvorano. Tam smo sedli. Povedal je, da se moramo v tovarni obnašati kulturno. Rekel je, da je avstralska ovca merina najboljša za pridobivanje volne. V tovarni Novoteks naredijo v enem dnevu več kot tisoč hlač, oblek, kril in podobno. Ko smo šli po dvoranah, se ni smel nihče ničesar dotakniti. Če bi se kdo česa dotaknil, bi lahko prišlo do nesreče. Povedal nam je še to, da si bomo ogledali, kako nastanejo oblačila. Šli bomo od skladišča tekstilnih vlaken do končnega izdelka. V barvarni je zelo smrdelo, zato smo si morali zatisniti nos.

Na koncu je tovariš Ivo Ivkovič rekel, naj napišemo spis in narišemo, kar smo videli v Novoteksu. Bilo mi je zelo všeč. Želim si še takih naravoslovnih

dni. Mogoče bomo šli spet drugo leto.

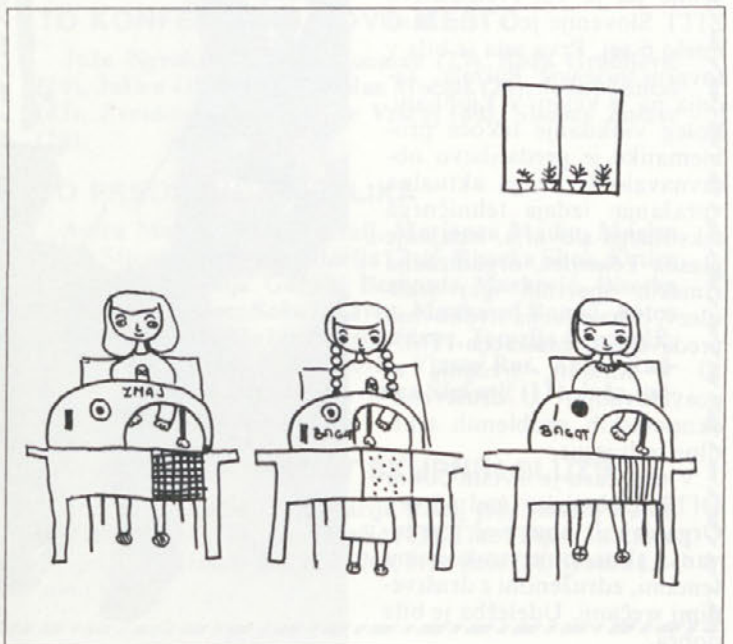
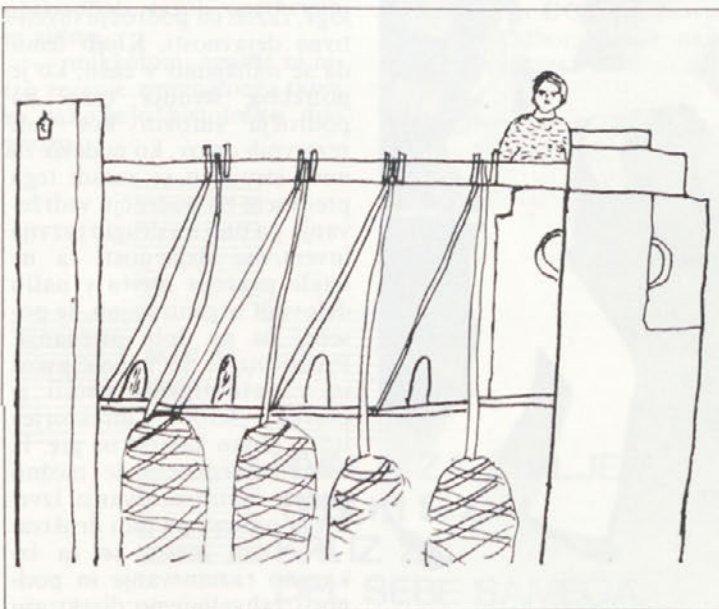
DERČAR MOJCA

Šli smo proti tovarni Novoteks. Prišli smo v sejno dvorano, sedli in prisluhnil. Tovariš Ivo Ivkovič je začel govoriti.

Povedal je, da oni uporabljajo volno merino ovc, ker imajo najboljšo volno. Živijo v Avstraliji. Nato je še rekel, da se bodo delavci danes še posebno potrudili. Nato smo vstali in s tovarišem Ivom in tovarišicami odšli v tovarno. Obiskali smo tkalnico, šivalnico, barvarno in še druge oddelke. Delavci so nas napeto gledali. Neka delavka nam je delila celo kartončke.

Odšli smo naprej. Tovariš Ivo Ivkovič nam je obljubil, da bo v časopisu Novoteks ena stran naša. Ampak le, če bomo napisali dobre spise in če bomo dobro narisali oddelek, ki nam je bil najbolj všeč. Mi vsi smo se tega zelo razveselili. Obljubili smo, da se bomo potrudili. Saj bomo dobili nagrade. Kdo se tega ne bi veselil? Odšli smo dalje. Videli smo še nekaj skladišč in čistilne naprave, da vsa umazana voda ne steče kar v reko Krko. Nato nam je tovariš Ivo pokazal veliko balo nitk. Zame je bilo najbolj zanimivo v tkalnici. To pa zato, ker sem videla več kot sto nitk. In to vsako posebej. Če pomislim, da bi se le ena nitka zapletla, bi bilo narobe vse. Neki stroji so zelo ropotali, zato smo si vsi zatisnili ušesa ali pa nos, če je zelo smrdelo. Ubogi delavci, ker morajo osem ur delati v takih prostorih. Zelo lepo je bilo. Pa še minilo je tako hitro.

GORJANC POLONCA 3.a

Poročilo

O DELU DITT DOLENJSKE, PODANO NA SESTANKU IZVRŠNEGA ODBORA DRUŠTVA

29. 12. 1983 je imel IO Društva inženirjev in tehnikov Dolenjske svojo 15. sejo, na kateri je predsednik društva podal poročilo o dosedanjem delu članov IO in društva. Poročilo v nadaljevanju v celoti podajam.

Seji je prisostvoval tudi naš dolgoletni član Danilo Kovačič, kateremu smo se člani IO v imenu društva zahvalili za njegovo dolgoletno uspešno sodelovanje v društvu in Zvezi inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije.

V letu 1983 je bilo v društvu včlanjenih 185 članov, od tega iz DO Novoteks 142. Točnih podatkov o nastanku in začetku delovanja društva nimamo. Do leta 1979 je obstajal DITT Dolenjske in Bele krajine, iz katerega so ustanovljena društva:

— DITT Dolenjske, katerega člani so tehniki in inženirji iz DO Labod in DO Novoteks, s sedežem v Novem mestu;

— DITT Dolenjske, katerega člani so inženirji in tehniki iz DO Beti in DO Komet iz Metlike;

— DITT Kočevske, katerega člani so inženirji in tehniki, zaposleni v DO Tekstilna industrija v Kočevju.

Vsa društva so člani ZITT Slovenije, vseh društev v Slovenije pa je 15. Predsedstvo ZITT Slovenije je v tem času imelo 6 sej. Prva seja je bila v tovarni nogavic Polzela, zadnja pa v Velani v Ljubljani. Poleg vsakdanje tekoče problematike je predsedstvo obravnavalo še druga aktualna vprašanja: izdaja tehničnega tekstilnega slovarja, izdajanje glasila Tekstilec, organizacija zimskih športnih iger tekstilcev, organizacija strokovnih predavanj, organizacija ITMA 83 v Milanu, srečanja in posvetovanja o društveno-ekonomskih problemih tekstilne industrije.

V tem času je izvršni odbor DITT Dolenjske imel 15 sej. Organizirali smo več predavanj z aktualnimi strokovnimi temami, združenimi z društvenimi srečanja. Udeležba je bila dobra.

— Junija 1982 je bilo v Novoteksu predavanje Varstvo okolja, odpadne vode in vpliv čistoče na kvaliteto, ki so ga pripravili zdravnica Gazvoda, tovariša Berlan in Resnik.

— Junija 1982 smo obiskali DO IBI Kranj in DO Gorenjska oblačila v Kranju.

— Julija 1982 smo v DO Novoteks organizirali razgovor o operativnem načrtu ukrepov in aktivnosti za boljše poslovanje zaradi zaostrenih pogojev za gospodarjenje, ki ga je vodil direktor Novoteksa, tov. Pavlin.

— Junija 1982 je bila skupščina ZITT Slovenije ob 140-letnici obstoja tovarne Prebold. Tej skupščini je prisostvovalo večje število delegatov našega društva. Istočasno je bilo predavanje in razprava na temo Inženirji in tehniki tekstilci in rebalans plana 1981/1985.

— Septembra 1982 smo organizirali za člane še prikaz in razpravo o metražni in konfekcijski kolekciji; to so vodili tovariši Kovačič, Bavčar in Petrič. — Oktobra 1982 je

— Oktobra 1982 je organiziran obisk DO Varteks v Varaždinu in izlet v Budimpešto.

— Februarja 1983 se je več naših članov udeležilo 23. zim-

skih športnih iger tekstilcev na Pohorju. —

— Marec 1983: v Novoteksu je bila organizirana skupna seja ZITT Hrvaške in Slovenije z referati in razpravo o temi Modernizacija — produktivnost — izvoz. Razpravo je vodil in uvodne besede povedal Zvone Černe, sekretar splošnega združenja tekstilne industrije Slovenije.

— 8. marca 1983 smo organizirali malo proslavo za dan žena za člane društva in razgovor o aktualnih vprašanjih poslovanja v DO Novoteks, ki ga je vodil direktor Novoteksa, tov. Pavlin.

— 26. in 27. maja 1983 se je več naših članov udeležilo simpozija o novostih v tekstilni tehnologiji v Ljubljani.

— Junija 1983 smo organizirali delovni razgovor in obisk v DO Labod, kjer nas je sprejel direktor, tov. Bratož, ki je podal tudi prikaz poslovanja in razvoja DO kakor tudi dohodkovne odnose znotraj DO in sistem nagrajevanja delavcev.

— 17. junija 1983 smo ob 30-letnici ZITT Slovenije v Mariboru organizirali obisk večjega števila naših članov. Skupno s praznovanjem je bilo podanih več referatov z razpravami o izvozu tekstilne industrije in možnostih up-

orabe blagovnih kreditov za izvozno proizvodnjo.

— Oktobra 1983 je večje število naših članov obiskalo mednarodni sejem tekstilnih strojev ITMA v Mariboru.

— November 1983: udeležba naših strokovnih delavcev na predavanju o modernih procesih plemenitenja, ki ga je pripravila firma Monforts v Mariboru.

— December 1983: organizirali smo srečanje članov našega društva v Novoteksu s predstavitvijo DO, ki jo je podal tov. Bavčar, in s temo o novostih v tekstilni industriji, s poudarkom na opremi za konfekcijsko proizvodnjo, kar sta podala tovariša Kupres in Petrič.

Poleg že omenjenega so v zadnjem letu naši člani, strokovni delavci Novoteksa, obiskali več delovnih organizacij z enako oz. podobno proizvodno in poslovno problematiko. Obiski so bili organizirani s ciljem reševanja posameznih tehnoloških problemov in zaradi medsebojnega sodelovanja.

V tem času so bili naši člani aktivni tudi na področju izvajanja gospodarske stabilizacije pri vsakodnevem delu, kot delegati v samoupravnih organih, v organizacijah, v družbenopolitičnih skupnostih pa tudi pri uvajanju nove tehnologije, štednji z energijo in repromaterialom. Tako prihaja tudi do afirmacije znanja.

Na področju večje uporabe domačih surovin in s tem tudi večjega uveljavljanja strokovnega dela pa čaka naše člane še težka naloga, ki mora imeti za vse tehnike in inženirje kakor tudi za naša društva za naprej prednosti pomen.

V glavnem lahko rečemo, da smo izvršili zastavljene naloge, razen na področju inventivne dejavnosti. Kljub temu da se nahajamo v času, ko je potrebna štednja tako na področju surovin kot tudi rezervnih delov, ko ni deviz za nove stroje in se zaradi tega predvsem na področju vzdrževanja pa tudi na drugih razvija inventivna dejavnost, ta ne najde pravega mesta v naših delovnih organizacijah, še posebej pa ne dobi priznanja. Premočna je še nevoščljivost in v naši organiziranosti je preveč „šefov“, direktorjev itd..., mimo katerih ne gre. Iz vsega navedenega je možno podati oceno delovanja izvršnega odbora pa tudi društva.

Na tem mestu se za izkazano razumevanje in podporo zahvaljujemo direktorju

Novoteksa, tov. Pavlinu, pa tudi ostalim, ki so kakorkoli s svojim delovanjem pripomogli k boljšemu delu društva.

V letu 1984 načrtujemo naslednje dejavnosti v okviru društva:

— Januar: prikaz kolekcije jesen-zima 1984/85 z modnimi tendencami, problematiko proizvodnje in novostmi na področju plemenitenja tkanin, obisk sejma mode v Ljubljani, prikaz novosti in razvoja predilniške tehnologije v proizvo-

dnji s trenutnim stanjem tehnologije v Novoteksu, ki bo v predilnici Metlika. Za ta del so še posebej zainteresirani predilci iz drugih DO (Kočevje, Vunateks, Krapina, Zabok).

— Februar: prikaz novosti na področju tkalske tehnologije in primerjava s stanjem v Novoteksu.

— Marec: praznovanje dneva žena in razgovor o problemih poslovanja v naši DO.

— April: občni zbor društva.

MIRJANA BAVČAR

Humanost v težkih časih

AKCIJA SKLADA ZA DRAGE MEDICINSKE INŠTRUMENTE SE NADALJUJE — NOVA NAKAZILA IZ SKLADA SPLOŠNI BOLNIŠNICI V NOVO MESTU — NAŠA SOLIDARNOST IN ZAVEST PONOVO DOKAZANI —

Spomladi smo še poročali, da imamo zopet kar pet novih medicinskih aparatov deloma že v rabi, nekaj na carini. V tem mesecu in v januarju 1984 bo z zbranimi obveznicami za cestno posojilo in denarnimi prispevki nakazano iz sklada kar okoli starih dvesto petdeset milijonov dinarjev za dokončno plačilo vseh teh aparatov. Menim, da so besede hvaležnosti vsem darovalcem v sklad premalo, da bi povedale, kako bodo mnogim bolnikom iz vse naše, dolenske regije s pomočjo teh aparatov olajšane boleče preiskave in zdravljenje.

Potrebe so velike, medicina naglo napreduje. V novomeški splošni bolnišnici nujno potrebujejo še tri aparate, za njihovo nabavo so že zagotovljene devize pri SISEOT. Ti aparati bodo opravljali naslednje funkcije:

— aparat za hitro razvijanje rentgenskih filmov,

— respirator za vzpodbujanje dihanja pri šoku, težjih poškodbah, težjih operacijah in slično,

— mikrotom, aparat za hitro rezanje zmrznjenega tkiva za takojšnjo histološko diagnozo.

Predračunska cena je okoli 10 milijonov starih dinarjev.

Pomagajte nam zbrati ta denar v sklad, darujte namesto čestitk ob raznih jubilejih!

Ob smrti sorodnikov in prijateljev prispevajte v naš sklad namesto dragih vencev in cvetja, ki jih kasneje odvržejo v smeti! Pokojnim bi bilo gotovo bolj všeč, ko bi bil ta denar porabljen v tako humane namene.

Sklad bo z veliko hvaležnostjo sprejel vsak prispevek. Denar nakažite na Občinski odbor Rdečega križa Novo mesto, tekoči račun 52100-678-80144 pri SDK Novo mesto in navedite „Za sklad“. Lahko pa plačate tudi osebno v gotovini.

V bodoče bo vsak darovalec prejel lično plaketo — zahvalnico, ki jo lahko izroči pokojnikovim svojcem v spomin. Osnutek za plaketo je brezplačno izdelal Marjan Maznik iz Novega mesta, ki je tudi poskrbel za grafično izvedbo, za kar se mu OO RKS Novo mesto in Odbor sklada najlepše zahvaljujeta.

Marica Drnovšek—Trelc
N. m., 23. 12. 1983

**HVALA ZA ŽIVLJENJE
TEBI, KI SI DAL
KRI IZ ŽIL
DEL SEBE SAMEGA.**

V ČETRTEM TRIMESEČJU SO DAROVALI KRI:

REDILNICA NOVO MESTO

Jožica Florjančič (doslej že 25-krat), Franc Pavlin (16), Slavka Mohar (7), Martin Mohar (28), Vida Šenica (27), Karel Barbič (26), Martin Saje (3), Djuro Rajak (8), Anton Lukše (32), Vinko Hribar (21), Martin Plantan (8), Pavle Kuplenik (43), Anton Kaferle (19), Jože Kruh (26), Anton Pate (29), Jožefa Pate (35), Franc Nadu (39), Mirko Bajec (15), Mile Rajak (36), Ljubo Jenko (13), Branko Malešič (17).

PRIPRAVA

Bojan Florjančič (41), Stane Krivc (6), Franc Sluga (25), Karolina Barbič (26), Jože Hrovat (7), Jože Marn (26), Franc Iljaž (36), Martin Plantan (44), Matjaž Klemenčič (5), Milena Čučnik (15), Anica Župevec (48), Anton Zajc (8), Ana Cesar (28), Janina Tomažin (1), Milan Radovanovič (19).

TKALNICA

Jože Kavčček (27), Ivanka Šmalc (25), Janja Krhač (23), Martin Mežnar (9), Ivanka Bele (7), Ivan Radoš (53), Ivan Kocjančič (40).

OPLEMENITILNICA

Anica Željko (16), Ljuba Avguštin (29), Viktor Avsec (36), Martin Kozjan (41), Janez Rozman (11), Draga Kajtazovič (45), Štefka Kastelic (6), Magda Zupančič (26), Alojz Matko (8), Slavko Bogolin (39), Cirila Udovč (12), Angelca Zamida (8), Jožefa Golobič (1), Marija Prešeren (16), Mihaela Turk (13), Jožica Dragan (1), Ana Špringer (24), Marija Klemenčič (20), Ana Kralj (31), Franc Župan (11), Vesna Jerič (15), Rudi Zupan (44), Rozalija Kebelj (9), Fikreta Mahajlovič (4), Milan Gerzetič (27), Franc Zarabec (6), Ljubo Klanščak (14), Avguština Stipič (31), Dušan Vasič (31), Janez Šinkovec (1), Franc Pintar (31), Karolina Božič (4).

PLETILNICA

Ljubica Drkušič (10).

INVESTICIJSKO VZDRŽEVALNA SLUŽBA

Stanko Junc (6), Martin Može (31), Stane Jurak (12).

SKUPNE SLUŽBE TO TKANINA

Bojan Čeh (46), Ivan Staniša (10).

TO KONFEKCIJA I NOVO MESTO

Jože Novak (19), Jože Rozman (23), Boža Grabljevič (10), Jožica Glinšek (13), Milan Močnik (26), Jože Mišmaš (43), Zvonka Kobe (8), Jože Vrščaj (43), Simona Žmavc (20).

TO PREDILNICA METLIKA

Anica Možina, Marija Kralj, Marjanca Matko, Marjan Kerč, Stjepan Klemenčič, Marija Civič, Biserka Skok, Katica Radjenovič, Marija Gornik, Bernarda Markovič, Biserka Cigič, Jože Šimec, Saša Likavec, Muahmed Ramič, Anton Benkovič, Kačica Mužar, Marija Slanc, Terezija Gregorčič, Anton Ivec, Šemsa Mahmutović, Vlasta Rus, Anton Radman, Ladislav Marentič (13), Anica Štefanič (11), Jože Judnič (15), Martina Geršič (9).

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Martina Koračin (20), Marija Rifelj (6), Slavica Rapuš (4), Janez Turk (18), Ana Hrnčič (13), Tine Filip (23), Anica Urigelj (11), Danilo Kovačič (76), Ivan Bele (8), Srečko Lamut (5).

Dopisno izobraževanje

Izobraževalni center Dopisne delavske univerze Univerzum iz Ljubljane organizira izobraževanje po dopisno-seminarski metodi, ki temelji na učnem gradivu, samoizobraževanju udeležencev izobraževanja dopisnikov, — seminarjih, konzultacijah in preverjanju znanja.

Zaradi prožnosti oblik je to izobraževanje primerno za vsakogar tudi za tiste, ki živijo daleč od študijskih središč, saj stalni osebni stiki niso nujni. Vsak dopisnik si lahko prilagaja ritem učenja glede na svoje časovne in delovne zmožnosti ima pa tudi možnost obiskovati seminarje in posvete pri posameznih predmetih.

OSNOVNO IZOBRAŽEVANJE PO DOPISNI METODI

Vse delavce delovne organizacije, ki nimajo končane osnovne šole, vabimo, da spet sežejo po knjigi, končajo osnovno šolo ter dosežejo cilj, zastavljen v mladosti.

-V dopisno osnovno šolo se vključujejo ljudje, ki niso končali posameznih razredov ali pa so šolanje prekinili, ko so izpolnili šolsko obveznost. Končana osnovna šola je temeljni pogoj za nadaljevanje

šolanja na srednji šoli in torej odpira vsakemu delavcu možnosti osebnega in poklicnega razvoja. Izobraževanje je za delavce ljubljanskih občin brezplačno, za kandidate zunaj Ljubljane morajo izobraževalne skupnosti njihovih občin odobriti povračilo šolnine pred vpisom v šolo. Za nepismene delavce je organiziran začetni pouk branja in pisanja.

V dopisno osnovno šolo se vključujejo odrasli ljudje, stari do 50 let. njim so prilagojene tudi metode in oblike dela. Seminarji so enkrat tedensko, pod vodstvom učiteljev pa udeleženci izobraževanja samostojno rešujejo naloge in se pripravljajo za seminarsko delo in za izpite. Predmeti so razvrščeni zaporedno, tako da so delavci ves čas izobraževanja enakomerno obremenjeni in jim je s tem delo olajšano. Osnovna šola deluje po predpisanem učnem načrtu za odrasle in upošteva prejšnje znanje ter življenjske in delovne izkušnje posameznikov.

Izobraževanje v osnovni šoli je izpolnitev načela Zveze sindikatov Slovenije: „Vsak delavec naj ima popolno osnovno šolo!“

UČENJE TUJIH JEZIKOV PO DOPISNI METODI

Če se želite učiti tujega jezika, a nimate možnosti obisko-

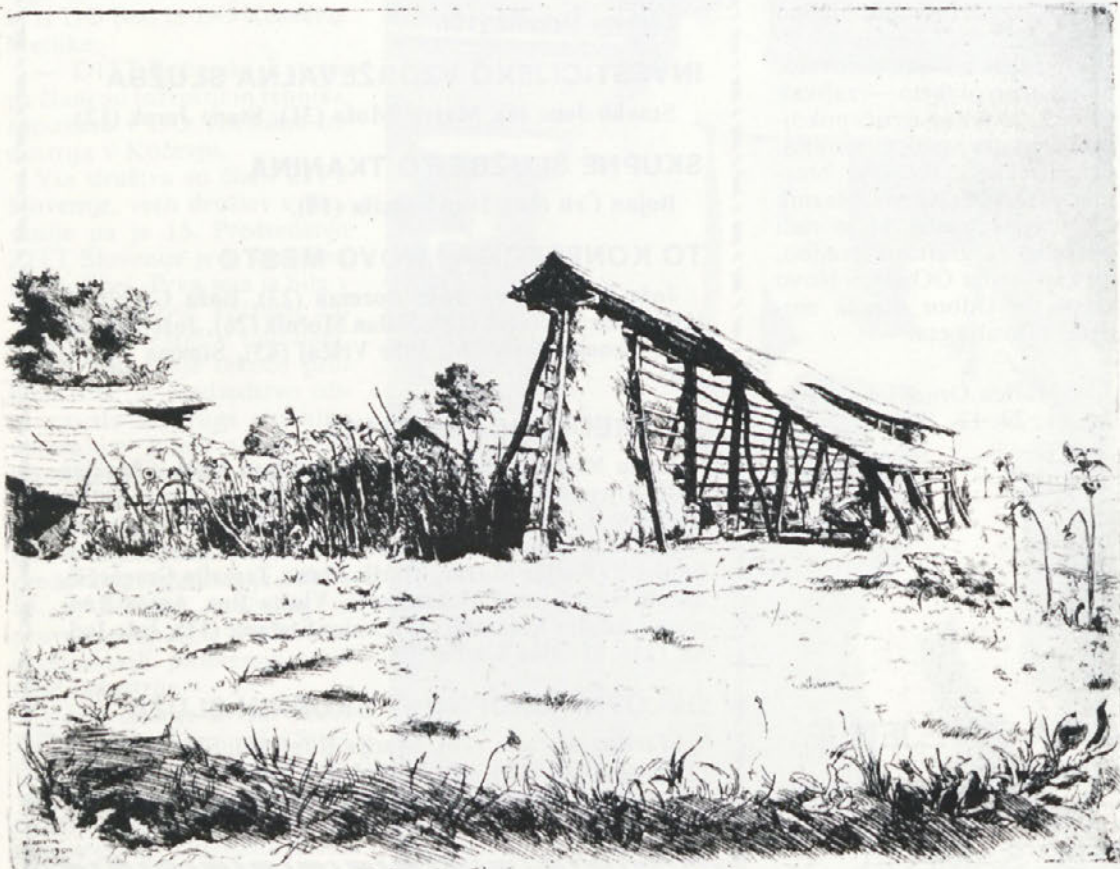
vati tečaja, začnite študirati po dopisni metodi. Prejeli boste ustrezno gradivo s kaseto in teste. Korigirane teste z opombami boste prejeli po pošti. Čas in hitrost učenja sta prepuščena vam.

DRUGO IZOBRAŽEVANJE PO DOPISNI METODI

— filmska in televizijska šola,

— tečaj strojepisja, tečaj za skladiščnike, tečaj za tehnične risarje, tečaj za slikoescarje, tečaj za delovodje, tečaji iz varstva pri delu, tečaj za kovinarske delavce, tečaj za stavce, tečaj za vzdrževalce klimatskih naprav, tečaj za vzdrževalce dvigal, tečaj za vzdrževalce poslovnih stavb in tečaj za kontrolorje kvalitete v proizvodnji.

Za vse izobraževalne oblike se lahko prijavite takoj na naslov: DDU UNIVERZUM, Izobraževalni center, Ljubljana, Parmova 39. Informacije lahko dobite tudi po telefonu (061) 312-133 ali 312-141.

GLASLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

KAKO SMO PRAZNOVALI NOVO LETO?

NOVOLETNO VESELJE NOVOTEKSOVIH DELAV- CEV V OBRATU DRUŽBENE PREHRANE

Ob otvoritvi nove jedilnice smo dejali, da smo končno dobili prostor, ki ga bomo lahko uporabljali v več različnih namenov. Tako je kolegijski poslovodni organ tudi določil, da se s pridobitvijo tega prostora prekine z dokaj nevarnim veseljačenjem ob zaključku leta po obratih, garderobah, skladiščih, pisarnah

ipd., kjer smo se v vsakem trenutku izpostavljali raznim poškodbam, požarom in drugim nevarnostim, in sklenil, da se organizira novoletno praznovanje v novi menzi. Imenovan je bil ogranizacijski odbor, ki je bil postavljen pred dokaj težko nalogo: prekiniti z dolgoletno tradicijo (kar že samo po sebi povzroči odpor

in nezadovoljstvo pri ljudeh) in v zelo kratkem času organizirati praznovanje tako, da bodo vsi delavci zadovoljni.

Ker je kapaciteta menze kljub svoji velikosti premajhna, da bi se lahko vsi delavci istočasno poslavljali od starega leta, smo se odločili, da bomo praznovanje organizirali po izmenah. Čeprav smo si prizadevali, da bi delavcem v vseh treh izmenah omogočili enako obliko praznovanja, nam to, žal, ni čisto uspelo. Vemo, da so se v vsaki izmeni pokazale določene pomanjkljivosti, ki jih bomo ob prihodnjem novoletnem praz-

novanju odpravili, saj smo si z letošnjo organizacijo pridobili določene izkušnje.

Kljub napakam, ki so se pokazale, pa nam je v zadovoljstvo, da smo vsi to obliko praznovanja osvojili, sprejeli kot dobrodošlo, kot obliko združevanja in zblíževanja vseh delavcev Novoteksa.

Pa še nekaj nam je v veliko zadovoljstvo: ob organizaciji je bila nenehno prisotna bojazn, da bomo to, kar smo s trudom pridobili, uničili v enem dnevu, pa vendar ni bilo tako. Lahko se pohvalimo, da

(Nadaljevanje na 26. str.)

MALOMEŠČANSKE POSLASTICE

„Predvsem se po njihovi zaslugi začnejo po kolektivih širiti dezinformacije v obliki senzacij, ki se razširjajo s fantastično hitrostjo, ki ji ni kos nobena, še tako sodobna komunikacijska tehnika.“

Kadar gledamo sociološko na proces samoupravnega odločanja, so več ali manj znane najrazličnejše manipulacije avtoritarnih in neavtoritarnih hierarhičnih vrhov v DO. Tam nekje pod vrhom organizacijske strukture, nekoliko v ozadju, v tako imenovanih strokovnih, v bistvu pa uradniških službah, je moč zaslediti nesamoupravno vedenje inteligence in uradništva, ki ni izrazito tehnobirokratsko, vendar zaradi tega za samoupravljanje nič manj nevarno. To obnašanje, ki ga bomo v nadaljevanju nakazali, se nekako pojasnjuje kot „normalno“, vendar je ravno to normalno še toliko bolj nevarno, ker počasi in neopazno spodjeda, spreminja in vtaplja samoupravljanje v malomeščanski način življenja in dela.

Poglejmo to obnašanje, ki ga bomo v sestavku imenovali „malomeščansko“ skozi posamezne faze procesa samoupravnega odločanja.

1. Faza samoupravne pobude

V DO ima vsakdo pravico dati pobudo za razreševanje določenih vprašanj. Tu lahko kot tipično malomeščansko obnašanje označimo brezbržnost in ravnodušnost strokovno-administrativnih služb do problemov v organizaciji in s tem do družbenih problemov, čeprav so poleg poslovnih organov v prvi vrsti dolžne dajati pobudo. V času, ko si naša družba prizadeva stabilizirati gospodarstvo, ima tako obnašanje težke družbene posledice, tako se nekateri

elementarni problemi ne razrešijo leta in leta, čeprav zanje vsi vedo. V zadnjem času (v času gospodarskih težav) ni več taka redkost, da nekateri posamezniki ali skupine delavcev odločno in javno terjajo rešitve.

Tega razumljivo ne zmorejo malomeščani. To seveda ne pomeni, da čakajo križem rok, kako se bodo stvari razpletle. Nasprotno! Tukaj pridejo do izraza malomeščanske „iznajdljivosti“ in spretnosti, kot je ribarjenje v kalnem v obliki hujskanja in delovanja za kulisami, dajanje obljub in zagotavljanje „podpore“ na vse strani — z enim samim ciljem: izvleči nekaj (po možnosti največ) iz sleherne pobude za svoje osebne pragmatične koristi in ambicije. Te podpore je hitro konec, ko malomeščani ugotovijo, da dotična pobuda nima možnosti za to, da bi bila sprejeta (ker ne ustreza vodilnim itd.).

Pobudniki, predvsem mladi ljudje, ki v svoji „nepokvarjenosti“ še niso v celoti spoznali malomeščanskih in drugih neformalnih mehanizmov v DO, so lahko ob tem strahovito razočarani, saj ostanejo tedaj, ko pridejo pobude v fazo javnega opredeljevanja, brez pričakovane „podpore“.

Če povzamemo: bistvo malomeščanskega obnašanja v tej fazi je, prvič, v brezbržnosti do družbenih problemov — pri tem nastaja vtis, da je tako ravnanje v nekakšnem premem sorazmerju s kopičenjem gospodarskih in drugih težav naše družbe. Zdi se mi, da tako ravnanje danes najbolj spodkopava samoupravljanje (poleg izrazitega birokratizma v obliki etatizma) in prizadevanja za izhod iz gospodarske krize. Drugič pa: degradiranje celotnega samoupravnega postopka v zakulisno igro osebnih egoističnih interesov, kjer propade mnogo koristnih samoupravnih pobud.

Proti temu se lahko borimo predvsem s čimbolj javnim obravnavanjem in pismenim evidentiranjem vseh pobud ter z družbenopolitičnim osvetljevanjem njihovega političnega ozadja. Seveda je to lažje reči kot storiti, zato ker

(Nadaljevanje s 25. str.)

smo se vsi zavedali tega, da je vsak s svojim delom prispeval k dograditvi tega objekta, in je menza, kljub izredno veselemu razpoloženju, ostala ta-

kšna, kot je bila ob otvoritvi. Kakšno je bilo razpoloženje na zadnji delovni dan, pa ne bi opisovali, saj nam fotografije o tem zgovorno pričajo.

Anica

NOVOLETNO SREČANJE UPOKOJENCEV

Zopet je minilo leto in Novoteksovi upokojeanci smo se zopet zbrali na novoletnem srečanju. Na naše srečanje so prišli tudi vodilni delavci delovne in temeljnih organizacij, predstavniki samoupravnih organov ter družbeno političnih organizacij.

Srečanje smo organizirali v menzah v Novem mestu in Metliki. Novomeški upokojeanci smo bili prijetno presenečeni nad novo menzo in otroškimi vrtcem, kar je velika pridobitev za vse delavce Novoteksa in njihove malčke.

Ti so nam pripravili tudi kratek in nadvse pristrčen kulturni program. V njem je sodeloval tudi naš upokojenec Ivan Lahajnar s svojo kitaro. Obiskal nas je tudi dedek Mraz s snežinkami ter upokojencem razdelil lepe darove.

Glavni direktor Slavko Pavlin in Danilo Kovačič sta upokojence seznanila s stanjem delovne organizacije, težavami, s katerimi so se borili v preteklem letu, ter predvidevanji za leto 1984. Metliške upokojence pa je o stanju v temeljni organizaciji seznanil direktor Jože Miklič, o stanju delovne organizacije pa Danilo Kovačič.

O delu odbora sekcije upokojencev sta seznanila novomeške upokojence predsednik sekcije Jože Udovič, metliške pa član odbora Andrej Smuk.

Ob koncu leta je sekcija imela 303 članov, in to iz tozda Tkanina 164, iz tozda Predilnica Metlika 71, iz tozda

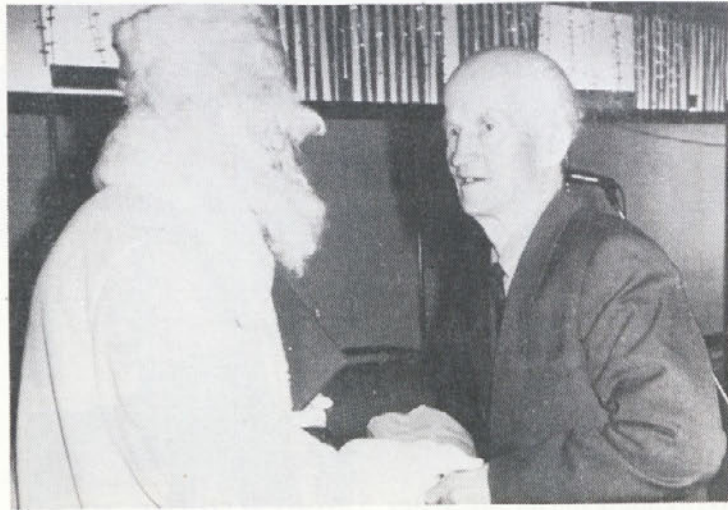
Konfekcija Novo mesto 8, iz tozda Konfekcija Vinica 5, iz tozdi Trgovini 5 in iz delovne skupnosti skupnih služb 50 upokojencev in upokojenk. V preteklem letu je upokojenske vrste povečalo 39 novih članov. V tem času je smrt iz naših vrst iztrgala 7 članov.

Delovna organizacija in njeni samoupravni organi skrbe, da sekcija za svojo dejavnost in potrebe upokojencev dobi potrebna finančna sredstva. V letu 1983 smo dobili 124.500 din. Do decembra smo porabili 107.290 din. Poleg tega pa so se spomnili ob 8. marcu tudi upokojenk ter jim tako kot os-

talim delavkam podarili skromno darilo ter tako izkazali svojo pozornost do svojih bivših sodelavk.

Odbor sekcije je sklenil, da socialno najbolj potrebnim upokojencem dodeli enkratno skromno pomoč od 1000 do 2000 dinarjev. Pomoč je dobilo 36 po mnenju odbora najbolj potrebnih upokojencev, v skupnem znesku 45.000 dinarjev.

Kot običajno smo tudi lani organizirali izlet. Udeležilo se ga je nad 90 članov. Odpravili smo se na Gorenjsko. Najprej smo si ogledali stari zgodovinski del Škofje Loke. Nato smo

ima malomeščanščina svoje objektivne vzroke in je tako sestavni del našega vsakdana.

2. Faza ugotavljanja stanja

Če določena pobuda prodre v organih upravljanja kljub nasprotovanju malomeščanov ali ob njihovi „podpori“, je potrebno ugotoviti objektivno stanje problema, na katerega se pobuda nanaša. Objektivna ocena stanja je odločilnega pomena za nadaljnje realno ravnanje in odločanje.

Ker je bistvo malomeščanske usmerjenosti nekakšen „parazitski pragmatizem“, malomeščanom, če nastopajo kot ocenjevalci stanja, ni do objektivnosti, ne želijo resnice, ker jih pri tem vodijo predvsem sebični osebni interesi. Zato lahko v tej fazi ugotavljanja stanja ocenimo kot malomeščansko obnašanje formalistično, ozko uradniško obravnavanje problemov. Posledica tega je, da v naslednji fazi ni mogoče realno postavljati ciljev. Če se to redno dogaja, je vsekakor nujno te uradniške „analize“ stanja strokovno preverjati bodisi z lastnimi strokovnjaki, predvsem pa z zunanjimi strokovnimi in znanstvenimi institucijami. Žal te možnosti v naši DO malo izrabljajo oz. jih nočejo izrabljati.

3. Faza določanja ciljev

Na podlagi ugotovljenega stanja si DO postavlja cilje (poslovno politiko), ki jih želi doseči. Pri samoupravnem odločanju imamo v glavnem opraviti z dolgoročnimi strateškimi poslovnimi cilji v organizaciji. Potemtakem tukaj prihaja do trenja med osebnimi in splošnimi interesi. Samoupravno odločanje v tem primeru zahteva od odločevalcev precejšnjo načelnost. Pričakovati bi bilo, da bi prišla v tej

fazi do izraza tista znana malomeščanska nenačelnost in zagovarjanje trenutnih težej in koristi (in kot posledica tega odkriti konflikti v DO). Vendar je malomeščansko obnašanje nekoliko bolj prefinjeno; predvsem se ne dogaja, da bi se ti ljudje javno konkretno opredeljevali, predvsem pa se, kot rečeno, izogibajo odkritim konfliktom. Ta faza gre tako mimo s formalnim strinjanjem za tako in tako deklarativno postavljene cilje, za katere dobro vedo, da se ne bodo nikdar uresničili (to pa tudi in predvsem po njihovi zaslugi).

Tako prihaja v praksi do znanega problema — deklarativnega spreminjanja sprejemanja nerednih poslovnih ciljev oz. odločitev. Drugi skrajni primer pa je, da je zaradi teh istih razlogov ta faza sploh izpuščena iz ciklusa samoupravnega odločanja. Razreševanje teh vprašanj je verjetno možno le s pomočjo doslednega uveljavljanja samoupravnega družbenega planiranja pluralizma samoupravnih interesov, kjer se bodo v demokratičnem postopku morali v pravi luči konkretno pokazati nekateri nesamoupravni interesi, med njimi v prvi vrsti tehnobirokratski in malomeščanski ali oboji hkrati.

4. Faza izdelave in obravnave strokovnih predlogov

Izdelava strokovnih predlogov je zelo pomembna. V naši praksi v glavnem te predloge izdelujejo štabni strokovnjaki, ki pa niso zmeraj strokovnjaki, ampak čestokrat navadni uradniki z izrazito malomeščansko miselnostjo in načinom dela. Tukaj prihaja do dveh nesprijemljivih stvari. Namesto da bi ti strokovni predlogi temeljili na strokovnih temeljih in tudi izražali interese kolektiva kot celote, so navadno izdelani tako, da so prilagojeni in všeč vodilnim; drugič pa se v njih v prikriti ali odkriti obliki izražajo interesi samih predlagalcev. Takih primerov je mnogo, morda so tipičen primer samoupravni splošni akti, sistem delitve OD itd.

se odpeljali v partizanske Dražgoše, kjer smo si ogledli spomenik dražgoški bitki, v kateri so partizani januarja 1942 več dni odbijali srdite nemške napade. Domačin iz Dražgoš nam je orisal potek borbe, katere priča je bil tudi on. Ogledali smo si tudi spominski muzej. Iz Dražgoš smo krenili v Kropo, kjer smo si ogledali kovaški muzej. Upravitelj muzeja nam je nazorno razložil delo fužinarjev in kovačev v srednjem veku.

Vsi udeleženci so bili z izletom zelo zadovoljni saj so videli zelo zanimive kraje iz naše bližnje in daljnje pretek-

losti. Za izlet so prispevali tudi svoja sredstva za delno kritje prehrane.

Kot že rečeno, število upokojencev Novoteksa se je v preteklem letu povečalo za skoraj 11%. Za letošnje leto pa predvidevamo povečanje za 15%. Z ozirom na to in pa povišanje cen je odbor sekcije zaprosil samoupravne organe delovne in temeljnih organizacij za dotacijo za leto 1984 v znesku 187.000 dinarjev.

Po okusnem kosilu in prisrčnem razgovoru so se upokojenci zelo zadovoljni počasi razšli. Odbor sekcije pa ni pozabil svojih bolnih upoko-

jencev, ki se novoletnega srečanja niso mogli udeležiti. Predstavniki odbora in delovne oz. temeljne organizacije so naslednji dan obiskali 20 upokojencev in upokojenk na njihovih domovih ter jim poleg daril, ki so jih dobili ostali upokojenci, prinesli še skromna pozornostna darila.

Te pozornosti so se vsi bolniki zelo razveselili in marsikomu se je utrnula solza ganjenosti.

V imenu odbora sekcije in vseh upokojencev se vodstvom delovne organizacije in temeljnih organizacij in njihovim samoupravnim organom zahvaljujemo za pozornost in pomoč svojim bivšim sodelavcem, na katere niso pozabili. V novem letu jim želimo veliko delovnih in gospodarskih uspehov ter da bi čim uspešneje premagali težave, v katerih je naše gospodarstvo.

JOŽE UDOVIČ

Na drugi strani pa se strokovna nemoč teh malomeščansko usmerjenih uradnikov kaže v tem, da niso sposobni pripraviti alternativnih predlogov, kar je temeljno za samoupravno odločanje. V tem položaju se zatekajo k ustanavljanju raznoraznih ad hoc komisij, za katere lahko skrrijejo osebnostno odgovornost, in podobno. Če se znajdejo v najhujših težavah, pa celo zahtevajo timsko delo; vendar timsko delo v tem primeru ne pomeni enakopravnega strokovnega sodelovanja (ki med uradniki sploh ni mogoče), ampak preprosto delo namesto njih.

Rešitev je lahko le v sodelovanju znanosti, ki bi jo morali poklicati na pomoč ob sleherni dolgoročni samoupravni odločitvi. Seveda je to možno le tedaj, če ima DO poleg uradnikov tudi druge strokovnjake, ki so na takem strokovnem nivoju, da so z zunanjimi strokovnjaki sposobni sodelovati.

Ko se začne obravnava strokovnih predlogov v različnih telesih, pridejo na dan še nekatere druge malomeščanske vrline; zlasti je tukaj veliko tiste znane malomeščanske radovednosti. Predvsem se po njihovi zaslugi začnejo po kolektivih širiti dezinformacije v obliki senzacij, ki se razširjajo s fantastično hitrostjo, ki ji ni kos nobena, še tako sodobna komunikacijska tehnika. Uživanje v širjenju dezinformacij in senzacij tudi sicer spada med eno najbolj pogostih malomeščanskih poslastic. Tukaj se v vsej resničnosti pokaže pomanjkljivost naših informacijskih sistemov. Rešitev je zelo jasna in preprosta: obvestiti delovni kolektiv, povedati delavcem resnico prej, kot se začnejo širiti dezinformacije. Seveda je vprašanje, ali to zmoremo in hočemo oz. hočejo (mislim predvsem na poslovodne organe).

5. Faza izbire najustreznejšega predloga

Čeprav navadno samoupravni organi pri nas dobe usklajen samo en predlog, skoraj vedno obstoji več možnosti za razreševanje določenih vprašanj, vendar se tam, kjer

prevladuje malomeščanstvo, variante že prej izločijo v kuluarjih in s tem je seveda opravljeno tudi dejansko odločanje, medtem ko na javnih sestankih prihaja do formalnega soglasja in predvsem do navideznega opredeljevanja. Koliko je mogoče s samim (dobrim) vodenjem sestankov te stvari spraviti na samoupravno pot, je precej vprašljivo. Da se to dogaja, je poleg drugih objektivnih vzrokov kriva predvsem splošno znana pasivnost in slabe metode dela subjektivnega dejavnika (OO ZK), predvsem pa njihov oportunitizem, saj bi se na podlagi svojega statusa morali vključiti v proces samoupravnega odločanja.

6. Faza izvajanja samoupravne odločitve

Ta faza obsega v bistvu sam delovni proces, zato je to zelo široko vprašanje. Nalogi za izvajanje odločitev seveda prihajajo od poslovodnih organov, vendar pri tem ni mogoče spregledati dveh povsem nasprotnih razmerij pri izvajanju samoupravnih odločitev. Prvo je malomeščansko poslušno, uradniško, drugo temelji na strokovnih temeljih, s samostojno mislečimi izvajalci in z uveljavljeno odgovornostjo. Kot rečeno, malomeščansko uradniško ravnanje pri izvedbi kake naloge seveda temelji na poslušnem izvajanju direktiv (tudi nezakonitih in nesmiselnih ali celo škodljivih). Drugače je, če te naloge izvajajo samostojno misleči ljudje, zavedajoči se svoje strokovne in družbene odgovornosti; tedaj utegnejo nastati težave, konflikti, vznemirjenje v kolektivu itd.

Zato je razumljivo, da vodstvenim strukturam bolj ustreza prvi način dela, ki formalno zadovoljuje pri izvedbi delovnih nalog, predvsem pa ustreza njihovim interesom, medtem ko v drugem primeru prihaja na dan marsikaj, kar poslovodnim organom in vodilni liniji ne ustreza. Na ta način se oblikuje nekakšna simbioza med vodilno linijo in

Betka Berlan — 35 let dela

Betka je bila rojena leta 1933 v Šempertru pri Otočcu. Že kot petnajst let stara deklica se je zaposlila v tekstilni tovarni v računovodstvu. Naslednja njena zaposlitev je bila v javni zobni polikliniki v Novem mestu. Delo inštrumentarke je opravljala dobra štiri leta. Nato se je leta 1955 zopet vrnila v Novoteks v materialno knjigovodstvo. Po otvoritvi nove predilnice v Metliki leta 1959 se je z družino preselila v Metliko ter prevzela obračun osebnih dohodkov. Leta 1963 se je družinica Berlan vrnila v Novo mesto in Betka je ponovno prišla delat v računovodstvo. Nazadnje je več let ažurno opravljala vodenje knjižnega stanja osnovnih sredstev.

Berlanova družinica živi v brezovem logu in že dolgo ni več tričlanska družinica. Sin je strojni inženir in je očka dveh otrok, ki Betki lepšata življenje.

Sodelavke ti želimo, da bi še dolgo let srečno živela v krogu svojih najdražjih.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob izgubi moje drage mame sočustvovali z menoj, iskrena hvala.
Peter Kumer

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame se pristrčno zahvaljujem vsem sodelavkam, sodelavcem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Majda Zavrl

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem finančnega sektorja za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

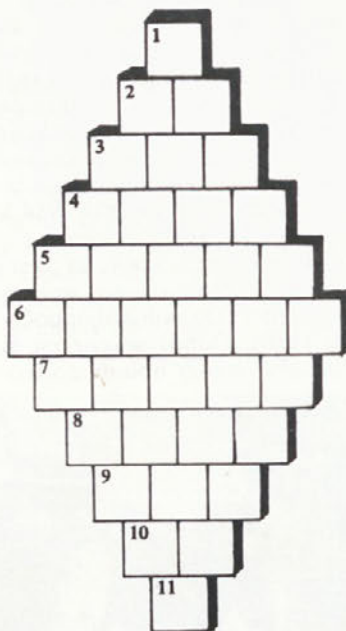
Marija Jakše

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža Staneta Židanika se iskreno zahvaljujem OOS DO Novoteks, društvu upokojencev Novoteksa in sodelavcem iz TO Tkanina, DE predilnica, za podarjeno cvetje. Zahvala tudi govorniku za poslovilne besede ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žena Marija

Vreteno

1. kratica za radius (lat.),
2. latinska, tudi romanska predpoda v zloženkah: spet, znova, proti, nazaj,
3. doba, razdobje, vek,
4. mestece na Štajerskem (62327),
5. zelo iskan obrtnik,
6. kraj v bližini Novega mesta,
7. ena izmed ribjih plavuti,
8. pojav na vodi,
9. mednarodno združenje književnikov,

10. velika pripovedna pesnitev o junaških dejanjih in dogodkih iz zgodovine kakega naroda,

11. znak za kemijsko prvino fosfor.

Če ste v decembrski številki našega glasila pravilno rešili vreteno, ste dobili:

1. R, 2. UR, 3. RUM, 4. MERU, 5. SERUM, 6. SMERDU, 7. SUMER, 8. SMER, 9. SER, 10. RE, 11. R

Pri reševanju vretena vam želi uredniški odbor prijetno razvedrilo!

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič (glavni in odgovorni urednik), Jana Jovič, Mojca Peroci, Katica Zuanovič, Brane Drganc, Alojz Štrbenc, Bojan Luzar, Marjan Žalac in Rudi Vlašič. Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD GRAFIKA; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.

podrejenim malomeščanskim uradniškim aparatom, ki ima številne družbenogospodarske in moralne posledice za samoupravni sistem in njegov razvoj. Precej teh stvari je znanih iz empirične sociologije in jih na tem mestu ne kaže ponavljati. Na vsak način je treba opozoriti na zelo pomemben in aktualen družbeni problem, ki je prišel predvsem do izraza v sedanjem gospodarskem položaju, ko je postala pot do ustreznega dela (zlasti za mlade ljudi) zelo težavna, saj se je na ta način oblikovana, kadrovska struktura dobesedno hermetično zaprla pred mladimi izobraženimi ljudmi, predvsem pa so se nekako „blokiral“ tudi interni kadrovske tokovi znotraj DO v smislu kadrovanja vsakega na pravo mesto oz. po njegovih sposobnostih.

Tako si ta malomeščanski uradniški sloj ohranja svoj monopolni položaj nad delovnimi mesti oz. delovnimi nalogami, ki jim po svoji strokovnosti še zdaleč ni kos — seveda se poslužuje še vseh drugih mahinacij, ki jih tukaj — v pričakovanju boljših časov — ne moremo vseh opisovati.

Tak položaj bo imel nedvomno neslutene posledice, ki jih danes ne more nihče predvideti in se bodo pokazale šele v prihodnosti. Drugače povedano, ne more biti dobro za družbo, če je strokovno znanje, ki bi lahko odločilno pripomoglo k prebroditvi gospodarskih težav v naši DO, potisnjeno na stranske tire. Tudi sicer malomeščanstvo vidi svoje najhujše „svoznike“ v (mlajših) strokovnih kadrih, predvsem v raznih racionalizatorjih in inovatorjih, katerih „križev pot“ v naši DO je splošno znan. Zato v teh odnosih ni glavno vprašanje, kako ustvarjalno delati (kar je nemogoče), ampak kako se braniti pred duševnim nasiljem malomeščanskih zavistnežev, licemerjev, „prijateljev“ in hivačev vseh barv. Seveda se tukaj ne moremo spuščati v individualne stiske ali celo življenjske tragedije posameznikov, vendar se z vso resnostjo postavlja vprašanje, kako

naj se človek, če se znajde v takih razmerah, temu prilagodi (kar je nujno, ker je to izraz določenih objektivnih razmer) in predvsem bori za samoupravljanje. Odgovor na to vprašanje ni enostaven in verjetno ni mogoče dati kakega splošnega recepta, ker so razmere od okolja do okolja različne.

Razumljivo, da to vprašanje ni samo stvar psihologije, etike in kulture medčloveških odnosov (čeprav tudi to), ampak predvsem dolgoročno vprašanje razvijanja organizacije delovnega procesa na samoupravnih temeljih. To pa so posebna vprašanja.

7. Faza kontrole samoupravnih odločitev

Kontrola, kakršna je organizirana v naši DO, niti zdaleč ne pride do živega malomeščanom, ker znajo vsako odgovornost prenesti na samoupravne organe, saj so vendar oni odločili in so zato tudi odgovorni. Do razčiščevanja individualne odgovornosti po navadi sploh ne pride že zaradi omenjenega oportunitizma, predvsem pa zato, ker se mora tisti, ki odpre vprašanje odgovornosti, tudi sam drugače obnašati, to pa v opisanih odnosih ni preprosta stvar. Tudi sleherni „vtikanje“ v DO od zunaj je takoj označeno za „etatizem“, zato je tudi s te plati težko pričakovati razrešitev problema. Tako danes lahko bolj govorimo o neodgovornosti kot pa o odgovornosti v smislu malomeščanskega anarhizma.

Dolgoročno se bo to vprašanje seveda razreševalo v okviru tendenc k samoupravni odgovornosti, medtem ko v bližnji prihodnosti morda lahko pričakujemo več odgovornosti predvsem zategadelj, ker novejša empirična raziskave kažejo, da se vpliv delavcev povečuje.

F. B.